

MORAŠICKÝ OBČASNÍK

obcí Morašice, Řikovice, Lažany a Višňáry

číslo 93 červenec 2026

Ať žijí Morašice!

Úvodník

KDYBY STROMY MOHLY VYPRÁVĚT...

Co by nám dnes řekly? Jaké příběhy by vyprávěly o době, kdy byly zasazeny? Kdo je sázel a při jaké příležitosti?

V minulosti patřila výsadba stromů k významným tradicím našich předků. Stromy se sázely při narození dítěte, na památku významných událostí nebo při jiných důležitých okamžicích v životě obce. Dokládají to i zápisy v mnoha obecních i rodinných kronikách. Nezáleželo přitom na tom, zda šlo o ovocný strom, listnáč nebo jehličnan. Každý z nich nesl svůj příběh a své poselství.

Ani dnes tato krásná tradice z naší obce nezmizela. V posledních letech jsme společně vysadili dva stromy na památku našich předčasně zesnulých mladých spoluobčanek v Řikovicích. Přibýly také památné stromy připomínající významné okamžiky – jabloň u obchodu v Morašicích a lípa na sídlišti v Řikovicích ke 100. výročí vzniku samostatného Československa. I tyto stromy jednou ponесou svůj vlastní příběh a budou připomínat dobu, ve které byly vysazeny.

Stromy rostou společně s námi, ale často nás o desítky, či dokonce stovky let přežijí. Dnes už většinou nevíme, kdo je vysadil ani jaký byl přesný důvod jejich výsadby. Přesto můžeme našim předkům poděkovat. Díky nim dnes máme vzrostlé aleje, solitérní stromy i ovocné sady, které jsou nedílnou součástí naší krajiny. Nesou v sobě tiché poselství minulosti a připomínají nám generace, které tu byly před námi. Právě proto bychom si těchto stromů měli vážit. Nejsou jen součástí krajiny, ale také živými pamětníky minulosti a odkazem našich předků. Připomínají nám, jak pomíjivý a křehký je lidský život, a jak důležité je myslet i na budoucí generace.

Význam stromů si uvědomujeme možná ještě více právě v dnešní době. V horkých letních dnech nám poskytují příjemný stín, pomáhají zadržovat vodu v krajině, ochlazují své okolí a vytvářejí domov pro mnoho živočichů. Jsou nenahraditelnou součástí života na venkově. Jsem proto ráda, že v naší obci nečekáme pouze na významná výročí. Stromy sázíme pokaždé, když se naskytne vhodná příležitost. Vždyť každá nová výsadba je sama o sobě významnou událostí. Je malým darem krajině, našim dětem i těm, kteří přijdou po nás. A možná jednou budou právě tyto stromy vyprávět příběh i o nás.

Pavlaína Jarešová, starostka obce

ZMĚNA SVOZOVÝCH DNŮ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Prosíme občany, aby této změně věnovali pozornost a přizpůsobili jí termíny vyvážení odpadu.

MORAŠICE, ŘIKOVICE, LAŽANY, VIŠŇÁRY

Svoz bude probíhat ve všech našich obcích **každé SUDÉ ÚTERÝ.**

Liché a sudé dny se počítají podle týdnů v roce.

OBEČNÍ TRIČKA OPĚT SKLADEM!

K oslavám 800 let Morašic jsme připravili nová obecní trička v pánském i dámském provedení. Protože jsme si nebyli jistí, jaký o ně bude zájem, objednali jsme jen omezený počet kusů. Mile nás však překvapilo, že se během oslav téměř okamžitě vyprodala. Proto jsme pro vás nechali vyrobit další várku. Nyní jsou opět k dispozici na obecním úřadě dámská, pánská i dětská trička.

Pokud jste si při oslavách nestihli pořídit knihu Po stopách historie Morašic, je také k dostání na obecním úřadě.

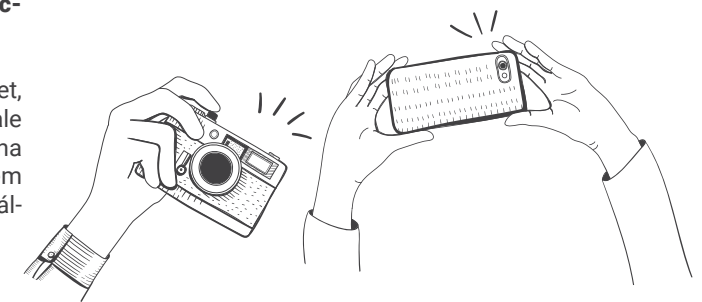
LETNÍ FOTOSOUTĚŽ

Léto patří prázdninám, výletům a cestování, a proto pro vás vyhlašujeme letní fotosoutěž s novým obecním tričkem.

Oblékněte obecní tričko, vyražte na dovolenou, na výlet, nebo si jen užijte prázdninovou pohodu. Hlavně se ale v tričku vyfoťte. Nezáleží na tom, zda budete u moře, na vrcholu hor, v zahraničí, nebo třeba jen na oblíbeném místě u nás doma. Fantazii se meze nekladou, originální fotografie může vzniknout kdekoliv.

Fotografie můžete posílat do 30. září 2026

- e-mailem na starostka@morasice.cz, nebo
- je zveřejníte na Facebooku a označíte profil Obec Morašice u Litomyšle.

Ze všech zaslaných fotografií vybereme tři nejoriginálnější, které odměníme. Těšíme se na vaše fotografie a přejeme vám krásné léto plné zážitků!

DOBRÉ DOPOLEDNE Z MORAŠIC

Ve středu 10. června nás navštívil Český rozhlas Pardubice, který z Morašic živě vysílal pořad Dobré dopoledne – Nevšední živé vysílání z obcí u Litomyšle.

V rozhovoru jsme si povídali o připravovaných oslavách 800 let od první písemné zmínky o obci, o činnosti TJ Sokol Morašice, místních myslivců i o našem kostele. Pořad zavítal také do nedalekého Dolního Újezdu a Příluky. Moderátory živého vysílání byli Jitka Slezáková a Miroslav Hruban, kterým děkujeme za milou návštěvu a příjemné povídání.

Záznam vysílání z Morašic si můžete poslechnout zde:

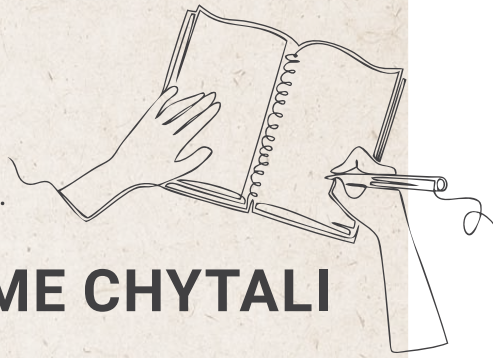
<https://rozhl.as/okoloLitomysele>

Starostka Morašic Pavlína Jarešová a moderátoři živého vysílání Českého rozhlasu Pardubice

Z deníku
paní
starostky...

JAK JSME CHYTALI SIGNÁL

Že nás během pěti měsíců dvakrát navštíví Český rozhlas Pardubice, to jsem opravdu nečekala. Zdá se, že se redaktorům u nás líbilo, protože ve středu 10. června opět zastavilo před obecním úřadem auto s logem Českého rozhlasu Pardubice.

Tentokrát moderátoři vysílali živě z Dolního Újezdu, následně z Morašic a poté se přesunuli do Příluky. Už o den dříve přijeli natočit reportáž z našeho kostela, která byla kvůli náročnému přesouvání mezi jednotlivými obcemi předtočena. Ostatní vstupy z Morašic už byly vysílány živě. Kdo vysílání neslyšel, může si jej dodnes pustit ze záznamu. Já bych se ale ráda podělila o jednu zákulisní historku, která ve vysílání slyšet nebyla.

Před živým vstupem jsem měla na stole připravenou novou knihu o historii Morašic, obecní prapor, kroniky i starší čísla Morašického občasníku. Říkala jsem si, že když budu mít všechny materiály po ruce, bude se mi lépe povídat. Přiznám se, že jsem měla větší obavy z toho, abych mluvila spisovně a nic důležitého nezapomněla.

Jenže pár vteřin před živým vstupem přišlo něco, s čím nikdo z nás nepočítal. Moderátorka Jitka Slezáková najednou nemohla chytit signál. Začalo rychlé hledání místa, odkud bychom mohli vysílat. Zkoušeli jsme kancelář, chodbu i zasedací místnost, ale bez úspěchu. Nakonec nás napadlo vyjít na balkon obecního úřadu. A právě tam se signál konečně objevil.

V tu chvíli přispěchala Zužka, nepostradatelná opora našeho obecního úřadu, s obecním praporem, který posloužil jako kulisa pro živé vysílání. Dnešní rozhlas už totiž není jen zvukovým, ale také audiovizuálním médiem, a tak je důležité myslet i na to, co diváci uvidí. Já jsem mezitím popadla připravenou knihu o Morašicích a několik dalších materiálů. O pár okamžiků později už jsme živě vysílali z balkonu obecního úřadu.

Musím přiznat, že stres z vlastního mluvení najednou vystřídal úplně jiný, jestli se nám vůbec podaří živě připojit. Naštěstí všechno dobře dopadlo. Reportáž z Morašic se povedla. Vysílání z dalších míst v obci proběhlo již bez komplikací. O to větší radost nám pak udělaly mnohé milé a pozitivní ohlasy posluchačů. Právě takové okamžiky člověku připomenou, že i za zdánlivě klidným rozhlasovým vysíláním se někdy skrývá pořádná dávka improvizace.

PJ

ZA TAJEMSTVÍM VZNIKU KNIH

Od mechanických lisů k moderním technologiím

Březen je už po desetiletí spojován s knihami a čtením, a proto se mu říká Měsíc knihy. V úterý 17. března jsme proto s čtenáři naší knihovny zamířili tam, kde knihy dostávají svou podobu – do tiskárny HRG v Litomyšli. Naším průvodcem byl Jan Gloser, který nás od prvních minut zaujal poutavým vyprávěním. Neomezil se pouze na představení současné výroby, ale provedl nás také historií tiskařského řemesla. Přiblížil nám dobu mechanických tiskařských lisů, kdy byla výroba knih zdoluhavou a fyzicky náročnou prací, a ukázal, jak obrovský vývoj polygrafie za poslední desetiletí prodělala.

Přímo v provozu tiskárny jsme mohli sledovat cestu knihy od prvního návrhu až po hotový výtisk. Dozvěděli jsme se, že vše začíná pečlivou grafickou přípravou a kontrolou tiskových dat. Následuje příprava tiskových forem a samotný tisk, při kterém archy papíru doslova mizí v útrobách mohutných strojů a během několika okamžiků se na nich objevují dokonale ostré stránky knih.

Tím však výroba zdaleka nekončí. Vytisknuté archy se nechávají zaschnout a poté putují do knihárny, kde se skládají do správného pořadí, kompletují a spojují do knižních bloků. Ty jsou následně lepeny nebo šity, opatřeny pevnými či měkkými deskami, a nakonec přesně oříznuty do výsledného formátu. Posledním krokem je důkladná kontrola kvality, aby se ke čtenářům dostaly knihy v perfektním provedení. S velkým zájmem jsme sledovali také moderní technologie, které dnes dokážou zajistit mimořádnou přesnost i rychlost výroby. Přesto bylo zřejmé, že ani nejvyspělejší stroje se neobejdou bez zkušených lidí, jejichž znalosti, pečlivost a cit pro detail jsou pro výslednou kvalitu knih nenahraditelné.

Knihy vonící novotou a moderní průmyslový interiér - to je tiskárna HRG v Litomyšli.

Exkurze nám připomněla, že každá kniha má svůj vlastní příběh ještě dříve, než ji otevře první čtenář. Za jejími stránkami stojí práce grafiků, tiskařů, knihařů i dalších odborníků, kteří společně dávají vzniknout dílu, které pak putuje do knihoven i domácích knihoven čtenářů. Děkujeme tiskárně HRG v Litomyšli za milé přijetí a zejména Janu Gloserovi za jeho erudovaný, poutavý a srozumitelný výklad. Odjžděli jsme nejen obohaceni o nové poznatky, ale také s ještě větším obdivem ke knihám a všem, kteří se podílejí na jejich vzniku.

Přijďte si k nám do knihovny vybrat další čtenářský úlovek!

Jaroslava Němcová, knihovnice

JAK FUNGUJE HOSPICOVÁ PÉČE?

V úterý 14. dubna se v zasedací místnosti obecního úřadu uskutečnila přednáška ve spolupráci s Hospicem Bílá Holubice, zaměřená na hospicovou péči v našem regionu. Dozvěděli jsme se, co hospicová péče znamená a jak pomáhá těžce nemocným a umírajícím lidem prožít závěr života důstojně, bez bolesti a s potřebnou podporou v domácím prostředí. Velký důraz je také kladen na pomoc a oporu pro jejich blízké. Tyto služby mohou využít i naši občané a tato služba již pomohla v závěru života několika rodinám také v našich obcích. Moc děkujeme Ladislavě Částkové a Heleně Švábové za jejich přednášku, sdílení zkušeností a jejich práci.

Setkání přineslo cenné informace z praxe, tiché zamyšlení nad tím, jak důležitá je lidskost, péče a blízkost v závěru života, a také uvědomění si, že život je křehký v každém věku.

PJ

POSLEDNÍ DUBNOVÝ VEČER

Konec dubna v Morašicích tradičně patří pálení čarodějnic. Ani letos tomu nebylo jinak a na zadním hřišti se opět sešli malí i velcí, aby společně přivítali příchod máje.

Přípravám samotné akce předcházela práce mnoha ochotných pomocníků. Bylo potřeba zajistit dřevo na hranici, vyrobit čarodějnicí, připravit hřiště a vše potřebné pro pohodové setkání občanů. Za to patří poděkování všem, kteří se do příprav zapojili. Zvláštní poděkování patří Pepovi Štěpánovi za zajištění dřeva, Daně Krejsové za krásnou čarodějnicí a obecním pracovníkům za přípravu areálu.

Večer 30. dubna se hřiště postupně zaplnilo návštěvníky. U ohně se opékaly buřty, nechybělo občerstvení ani příležitost posedět s přáteli a sousedy. O příjemné zpestření se postarali Beata a Honza, kteří přidali taneční vystoupení a přispěli tak k výborné atmosféře celého večera. S přicházejícím soumrakem nastal okamžik, na který čekaly hlavně děti, a to zapálení hranice s čarodějnicí. Plameny vyšlehly vysoko k nebi a všichni s nadšením sledovali, jak čarodějnice mizí v ohni. Večer utekl jako voda. Jak oheň pomalu dohořoval, návštěvníci se postupně rozcházeli domů a na organizátory čekal ještě úklid. Ten pokračoval i následující den, kdy bylo potřeba dát vše opět do pořádku.

Děkujeme všem, kteří přiložili ruku k dílu, ať už při přípravách, během samotné akce nebo při následném úklidu. Právě díky takové ochotě a spolupráci si můžeme užívat podobná setkání, která spojují naši obec. Budeme se těšit zase příští rok.

ZF

Nejdůležitější dáma večera čeká na svou chvíli.

Společné jarní posezení před ohnivým večerem

KRAJKA OKOUZLILA, PIVO POTĚŠILO

V úterý 5. května jsme s našimi důchodci vyrazili na tradiční jarní výlet. Z Morašic vyjel autobus plný dobré nálady, všichni účastníci se těšili na společně strávený den.

První zastávkou bylo Muzeum krajky ve Vamberku. Obdivovali jsme zde nejen krásu a preciznost vystavených exponátů, ale také umění, které se za výrobou vamberecké krajky skrývá. Kdo si myslel, že to zaujme zejména ženy, tak je na omylu. Jemná krajkářská práce překvapivě nadchla i pánskou část naší výpravy.

Z Vamberku jsme popojeli severovýchodně do Orlických hor. Zamířili jsme do malé osady Neratov. Nejprve nás čekal výborný oběd a poté návštěva známého kostela Nanebevzetí Panny Marie s částečně prosklenou střechou. Kostel patří k nejvýraznějším sakrálním památkám v regionu. Místo na nás silně zapůsobilo svou jedinečnou atmosférou i příběhem obnovy.

Podle návodu jsme si mohli vyzkoušet paličkování.

Díky obrovskému úsilí místních obyvatel a dobrovolníků se podařilo kostelu po zkáze z období druhé světové války vrátit jeho krásu a dnes je významným poutním místem. Každoročně ho navštíví tisíce lidí.

Poté jsme se přesunuli do místního pivovaru, kde nás čekala komentovaná prohlídka spojená s ochutnávkou neratovského piva. A pokud by někdo očekával, že pivovar bude lákat hlavně muže, opět by se mýlil. Svě si přišly vychutnat i jejich drahé polovičky.

Na zpáteční cestě jsme se ještě zastavili v Dolních Libchavách na kávu a zákusek. V příjemném prostředí jsme si společně povídali, sdíleli dojmy z celého dne a užívali si poslední chvíle našeho výletu. Domů jsme se vraceli plni krásných zážitků, dobré nálady a nových vzpomínek. A už teď se těšíme, kam nás společná cesta zavede při podzimním výletě.

JŠ

Úchvatný prostor uvnitř obnoveného kostela v Neratově

NEZAPOMENUTELNÝ HUDEBNÍ ZÁŽITEK

Srdečně děkuji všem, kteří se podíleli na uskutečnění koncertu konaného v sobotu 9. května odpoledne. Zvláštní poděkování patří účinkujícím Daniele Váňové, Janu Koptovi a Maximu Topchii z Konzervatoře v Českých Budějovicích za jejich krásné umělecké výkony, kterými vytvořili nezapomenutelnou atmosféru. Upřímně děkuji také farnosti za laskavé propůjčení kostela sv. Petra a Pavla v Morašicích, jenž poskytl důstojné prostředí pro koncert, a rovněž za možnost využití prostor fary k příjemnému posezení a malému pohoštění po jeho skončení. Těším se na příští setkání.

Ladislava Váňová

Vystoupení Daniely Váňové a jejích přátel v kostele sv. Petra a Pavla

MÁME TĚ RÁDI, MAMI

Zasedací místnost se v pondělí 11. května naplnila maminkami a babičkami, které opět po roce přijaly pozvání a přišly oslavit svůj svátek. Hudebním vystoupením jim děti ze ZŠ a ZUŠ Morašice pod vedením Moniky Sychrové popřály vše nejlepší. Písničky věnované všem

přítomným maminkám dojaly nejednu z nich. Radost, dojetí i láska se odrážely ve tvářích všech přítomných žen. Při kávě a sladkých dobrotách, které napekly nejen morašické ženy, pak společně strávily příjemné odpoledne v srdečné a přátelské atmosféře.

ZF

HASIČSKÉ KLÁNÍ V PŘÍLUCE

V sobotu 16. května se v Přílucce konala hasičská soutěž našeho okrsku. Ani naše družstvo si tuto akci nenechalo ujít a s chutí jsme vyrazili bojovat o co nejlepší umístění.

Před samotnou soutěží jsme se několikrát sešli na trénincích, abychom doladili formu a co nejlépe se připravili. Letos jsme museli udělat jednu změnu v sestavě. Na pozici košaře nastoupil místo Vojty Štěpána, který se zotavuje po operaci, Lukáš Renza. Svého úkolu se zhostil výborně a změna v týmu nebyla vůbec znát. V Přílucce jsme předvedli povedený požární útok, za který jsme získali krásné 3. místo. Ve štafetě jsme obsadili 7. místo, což nám v celkovém hodnocení vyneslo také 7. příčku.

Přestože jsou výsledky vždy příjemnou odměnou, tentokrát pro nás nebyly tím nejdůležitějším. Hlavní bylo, že jsme vše zvládli a předvedli výkon, za který se nemusíme stydět. Chtěl bych poděkovat všem klukům za jejich nasazení, chuť trénovat a vztah k hasičskému sportu. Jsme mladý tým, který má před sebou ještě spoustu práce a prostoru ke zlepšování. Věřím ale, že o nás ještě bude slyšet.

Jiří Famfulík, velitel SDH Morašice

Reprezentační hasičská sestava v Přílucce

OSÍK OŽIL DĚTSKOU RADOSTÍ

Tradiční dětský den Mikroregionu Desinka hostil letos Osík. Soutěžního klání v pátek 29. května se zúčastnily týmy ze 13 členských obcí. Na této velmi oblíbené dětské akci nechyběla ani družstva mladších a starších žáků z Morašic. Za krásného počasí se všem dařilo plnit připravené úkoly a užít si den plný zábavy a soutěžení. Po absolvování celé trasy a společném obědě následovalo napínavé vyhlášení výsledků. Naši mladší žáci vybojovali 8. místo, starší žáci skončili na 9. místě.

Všem dětem děkujeme za skvělou reprezentaci naší obce, jejich nasazení a bojovnost. Každá soutěž přináší nejen radost z vítězství, ale i cenné zkušenosti. Ne vždy se podaří získat medaili, ale právě překonávání překážek, týmová spolupráce a chuť nevzdávat se jsou tím nejdůležitějším. Už teď se těšíme na příští ročník a věříme, že si děti odnesly nejen hezké zážitky, ale i motivaci do dalších soutěží.

PJ

Možná se to nezdá, ale lanová dráha je pěkná makačka.

Morašické družstvo dětí s dámským doprovodem

I jízda na koloběžce je náročná disciplína a vyžaduje odpovídající ochranné pomůcky.

SOBOTA VE ZNAMENÍ ŽELEZA

Poslední květnová sobota patřila v Morašicích tradičnímu sběru železa. Hasiči se sešli před obecním úřadem a rozdělili se do dvou skupin. Jedna vyrazila do ulic svážet železný šrot od občanů, zatímco druhá nakládala do kontejneru železo, které bylo nashromážděno na sběrném dvoře. Výsledek předčil očekávání, protože se podařilo sesbírat celkem 4,10 tun železa. Děkujeme všem občanům za podporu a hasičům za odvedenou práci.

Jiří Famfulík, velitel SDH Morašice

VELKÁ SLÁVA V MORAŠICÍCH

Nedrželi jsme se jen při zemi!

Sobota 20. června 2026 se zapíše do historie Morašic zlatým písmem. Naše obec si připomněla 800 let od první písemné zmínky a oslavy tohoto výjimečného jubilea se skutečně vydařily. Počasí nám přálo, dorazilo hodně návštěvníků, hudba hrála až do rána, o dobré jídlo ani zábavu nebyla nouze, a především panovala výborná nálada.

Když nám jedna agentura nabídla uspořádání oslav „na klíč“, poděkovali jsme za nabídku. Rozhodli jsme se vydat vlastní cestou. Chtěli jsme, aby jubileum připravili především lidé, kteří v Morašicích žijí, mají je rádi a tvoří jejich komunitu. Začali jsme zvát hosty, rezervovat hudební skupiny, připravovat program, výstavy i vše ostatní, co k tak velké slavnosti patří. Dnes už můžeme říct, že to bylo správné rozhodnutí.

Slavnost začala tam, kde bije srdce obce

Celý den jsme symbolicky zahájili v nádherně vyzdobeném kostele sv. Petra a Pavla. Slavnostní mši svatou celebroidl novokněz Tomáš Moučka spolu s jáhnem Josefem Štanclem. O slavnostní atmosféru se postaral pěvecký sbor Vlastimil, jehož zpěv umocnil výjimečný okamžik. Ve chvíli, kdy se v kostele objevil nový prapor v doprovodu místních hasičů ve slavnostních uniformách a zazněly první tóny hudby, všichni přítomní pocítili výjimečnost tohoto okamžiku a nemalé dojetí. Součástí bohoslužby bylo

Starostka Morašic Pavlína Jarešová, celebrující novokněz Tomáš Moučka, kmotr praporu Jaroslav Krejsa a jáhen Josef Štancel při slavnostní mši a svěcení praporu v kostele sv. Petra a Pavla

také požehnání obecnímu praporu. Každý prapor má svého kmotra a tím naším se stal Jaroslav Krejsa. Nebyla to náhoda. Jeho dlouholetá práce pro obec a pečlivé shromažďování historických materiálů o Morašicích významně přispěly k poznání minulosti naší obce.

Polední zvony svolávaly k oslavám

Přesně v poledne se rozezněly oba kostelní zvony a jejich hlas dal znamení ke slavnostnímu průvodu. V jeho čele kráčeli hasiči nesoucí nově požehnaný obecní prapor.

Za nimi následovaly dívky v morašických krojích, duchovní, představitelé obce i řada občanů, rodáků a návštěvníků. O hudební doprovod se postarala dechová hudba Dolnovanka, která dodala průvodu slavnostní atmosféru. Průvod prošel kolem školy a přes náves pokračoval až na fotbalové hřiště, kde následoval další program.

Na hřišti vyrostlo velké pódium, taneční parket, stany, desítky stolů a laviček. Nechybělo dostatek míst k sezení ani prostor pro setkávání lidí všech generací. Celým odpolednem provázel rodák z Morašic Karel Telecký ml. a lepšího moderátora jsme si nemohli přát. Díky svému přirozenému projevu, humoru i znalosti místních poměrů dokázal vytvořit příjemnou atmosféru mezi jednotlivými body programu.

Nová kniha o historii Morašic

Významným okamžikem bylo představení nové knížky věnované historii Morašic. Kniha mapuje nejvýznamnější okamžiky historie naší obce. Nejde o rozsáhlou odbornou publikaci, ale o čtivou knihu, která přibližuje nejdůležitější události, osobnosti i proměny Morašic široké veřejnosti. Velmi si vážíme toho, že pozvání na oslavu do Morašic přijal hejtman Pardubického kraje Martin Netolický. Oslavy podpořil nejen finančně, ale i svou osobní účastí, přestože měl ve svém programu řadu dalších povinností. S milými slovy uznání se ujal slavnostního křtu nové publikace o historii Morašic a stal se tak jejím kmotrem.

Každý si přišel na své

Hudební program byl sestaven tak, aby si v něm každý našel svůj oblíbený žánr. Odpoledne zahájila dechová hudba Dolnovanka. Přestože byl před pódium vyhrazen taneční prostor, vysoké letní teploty většinu návštěvníků držely spíše ve stínu. I tak ale bylo vidět, že se do rytmu pohupovali na lavičkách a s kapelou si zpívali známé písně. Dalším hudebním vystoupením bylo pásmo žáků ZUŠ Dolní Újezd, pobočky Morašice, a poté žakovského Bigbandu ZUŠ Litomyšl. Mladí muzikanti předvedli skvělé výkony a ukázali, že kvalitní hudba má v našem regionu silnou tradici.

Podvečer převzalo pódium velbloudí jádro z orchestru Hudba pomáhá, které zahrálo známé české i světové hity v osobitých aranžích. Publikum se ochotně přidávalo zpěvem a pod pódium panovala skvělá atmosféra. Závěr hudebního programu patřil kapele Vepřo Knedlo Zelo. Slunce už nepálilo, letní večer vytvořil ideální podmínky pro tanec a parket se během chvíle zaplnil. České i světové hity zněly až do druhé hodiny rána a nikomu z tančících se domů příliš nechtělo.

Děti ukázaly, že Morašice mají budoucnost

Jedním z nejkrásnějších okamžiků celého dne byla vystoupení dětí z místní mateřské a základní školy. Právě děti nám připomněly, že historie obce není jen o minulosti, ale především o těch, kteří ji budou psát

dál. Nejmenší děti divákům poutavou formou přiblížily, jak podle pověsti vznikly Morašice a jak zde lidé žili v dávných dobách. Nechyběl zpěv, tanec ani milé herecké výkony, které vykouzlily úsměv na tváři snad každému návštěvníkovi. Děti byly za své vystoupení odměněny velkým a zaslouženým potleskem.

Velký úspěch sklidilo také televizní vysílání připravené žáky základní školy. Originální zpracování významných milníků z historie obce doplnily vtipné reklamy, které celé vystoupení příjemně odlehčily a pobavily publikum. Program pokračoval tanečními čísly, lidovými tanci v krojích i dalšími hudebními a dramatickými vystoupeními. Bylo krásné sledovat, s jakým nadšením a pečlivostí děti svůj program připravily. Nejednomu divákovi při jejich vystoupení zvlhly oči. Velkou pochvalu si zaslouží také všechny paní učitelky a pedagogové, kteří s dětmi program nacvičili.

Mužské jádro Dolnovanky čeká na slavnostní průvod.

Historie obce a školy v prostorách arboreta

Školní arboretum nabídlo příjemné zastavení

Školní zahrada u fotbalového hřiště, dnes známá jako školní arboretum, se během oslav proměnila v příjemné místo plné barev, nápadů a dětské tvořivosti. Žáci zde představili své výtvarné a keramické práce i fotografie zachycující školní život a projekty, kterým se během roku věnují. Návštěvníci si tak mohli prohlédnout nejen jejich výrobky, ale také blíže poznat činnost morašické školy. Po celý den byla otevřena také botanická zahrada v areálu mateřské školy. Zájemci si ji mohli projít s průvodcem a dozvědět se více o rostlinách, které zde byly vysazeny.

Pan doktor s chotí na sobotní vycházce

Historie ožila v dobových kostýmech

Součástí odpoledního programu byly také scénky v dobových kostýmech, které s nadhledem a humorem připomněly život našich předků v Morašicích. Na pódiu se postupně představili pan doktor se svou manželkou, velocipedisté, paní učitelky s dětmi z mateřské školy, pradelny i družstevníci. Nechyběly družstevnice Růža a Bláža s motýčkami, družstevníci Fanda a Bobeš ani dojičky Máňa a Božka. Jednotlivé scénky připomněly dobu, kdy se většina práce vykonávala ručně, lidé si navzájem pomáhali a poctivá práce byla přirozenou součástí každodenního života. Nešlo jen o úsměvné ohlédnutí za minulostí, ale především o poděkování všem generacím, které svou pílí, obětavostí a láskou k rodné obci pomáhaly budovat Morašice takové, jaké je známe dnes.

Bohatý doprovodný program pro všechny generace

Kdo zrovna nesledoval program na hlavním pódiu, mohl si vybrat z pestré nabídky doprovodného programu. Ve sportovních kabinách byla k vidění výstava historických i současných fotografií, dobových dokumentů, krojů a materiálů připomínajících historii místních spolků. Vedlejší místnost se proměnila v malé kino, kde se promítala videa z obecních akcí, módních přehlídek, Morašického trojúhelníku i místního zemědělského družstva.

Na své si přišli také kreativní návštěvníci, malí i velcí. Vlastnoručně potištěná trička se stala originální památkou na oslavy, děti s nadšením tvořily v dílničkách a dva skákací hrady po celý den zaplňoval dětský smích.

K venkovu neodmyslitelně patří drobné zvířectvo. Ve stínu podél hřiště proto své chovatelské úspěchy představili místní chovatelé. Králíci, slepice a husa potěšili především nejmenší návštěvníky. Přestože plánovanou ukázkou králíčího hopu nakonec nebylo možné uskutečnit, zájem o živou výstavu byl po celý den veliký.

*Děti z mateřské školy ztvárňují legendu o vzniku Morašic...
...a žáci základní školy vysvětlují podobu obecního znaku.*

Pěnové osvěžení

Je libo Morašice z ptáčích perspektiv?

Oblíbenou atrakcí byla rovněž výstava zemědělské, komunální a hasičské techniky. Děti s nadšením usedaly na místo řidiče traktorů i hasičských vozidel. Bylo krásné sledovat jejich nadšení, když se mohly alespoň na chvíli cítit jako opravdoví traktoristé nebo hasiči, usednout za volant, zatočit jím a pořádně zatroubit na klakson.

A protože teploměry ukazovaly více než třicet stupňů, přišlo vhod i osvěžení v podobě hasičské pěny, kterou navíc spláchla sprcha z hasičských hadic. V horkém letním odpoledni přišlo toto osvěžení opravdu vhod a podle dětského smíchu bylo jasné, že právě tato atrakce patřila mezi nejoblíbenější.

Oslavy jsme si prohlédli i z výšky

V úvodu článku jsme slíbili vysvětlit, proč jsme se při oslavách „nedrželi jen při zemi“. Na návsi totiž byla připravena vyhlídková plošina od společnosti Kubový, která návštěvníky vyvezla až do výšky šedesáti metrů. Odtud se naskytl nádherný pohled nejen na celé Morašice, ale i na široké okolí. Nejednoho odvážlivce bylo slyšet říkat: „To je ale výška!“ Strach však většinou rychle vystřídal úžas. Pohled na naši obec z ptáčích perspektiv byl pro mnohé jedním z nejsilnějších zážitků celého dne.

Dívky z 9. třídy roztočily sukně morašického kroje.

Družstevní pivíčko a klobáska na posilněnou... jó, Franto, bejvávalo...

Čerstvý mlíko je na krásu, mám to vyzkoušený.

I za mírného deště se našli odvážní tanečníci.

Dobré jídlo nesmí na správné slavnosti chybět

Celodenní oslavy by se neobešly bez bohatého občerstvení. Díky Veronice Řihové z Morašic a jejímu týmu pomocníků, místním sokolům a myslivcům bylo po celý den o návštěvníky výborně postaráno. V horkém letním počasí přišel vhod i dostatek osvěžujících nápojů, zmrzlina i nanuky. Nabídka jídel byla pestrá a podle ohlasů si každý našel něco, na čem si opravdu pochutnal. Mnozí návštěvníci se shodovali, že právě skvělé občerstvení bylo jedním z důvodů, proč na hřišti vydrželi až do večerních hodin.

Bez pomoci dobrovolníků by to nešlo

Přípravy takto velké akce trvaly dlouhé měsíce a v posledních dnech před oslavami nabíraly do obrátek. Velké poděkování patří všem občanům Morašic, Řikovici, Lažan a Višňářů, kteří ochotně přiložili ruku k dílu. Poděkování si zaslouží všechny ženy, které s láskou napekly sladké i slané občerstvení pro účinkující a muzikanty.

Děkujeme sokolům, hasičům, myslivcům, společnosti STAVITELSTVÍ JOKEŠ, Zemědělskému družstvu Růžový palouček Morašice, místním chovatelům sdruženým v ČSCH Dolní Újezd a v ČSCH Litomyšl, Mateřské škole a Základní škole Morašice, ZUŠ Dolní Újezd, pobočce Morašice, zkrátka všem účinkujícím i dobrovolníkům. Zvláštní poděkování patří Janu Kazdovi a Zuzaně Famfulíkové ml. za profesionální ozvučení celé akce a Karlu Teleckému ml. za skvělé moderování a provázení celým slavnostním dnem. Děkujeme také Matějovi Doležalovi za slavnostní květinovou výzdobu kostela a Lence Jokešové za celodenní péči o stánek s novým obecním merchem.

V neposlední řadě děkujeme všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na organizaci tohoto výjimečného dne. Právě díky lidem, kteří jsou ochotni věnovat svůj čas druhým, vznikají akce, na které se dlouho vzpomíná.

„Objednané“ počasí

Největší obavy před každou venkovní akcí bývají z počasí. Meteorologové sice předpovídali tropické teploty a dešťové přehánky, nakonec nám ale počasí přálo po celý den. Pár kapek deště sice přišlo, ale jen na krátkou chvíli. Místo zklamání však přinesly příjemné osvěžení. Děti využily každou kapku ke svým hrám a tanci na parketu. Pořadatelé si nadsázkou pochvalovali, že počasí bylo pro tento den opravdu „objednané“.

Den, na který budeme dlouho vzpomínat

Jen těžko lze několikahodinové oslavy shrnout do pár řádků. Naším cílem bylo připravit program, ve kterém si každý návštěvník najde něco, co ho potěší. Podle množství krásných ohlasů věříme, že se to podařilo. Morašice si připomněly 800 let své historie důstojně, s úctou k minulosti i s radostí ze současnosti. Bylo krásné vidět pohromadě tolik občanů, rodáků, přátel obce i návštěvníků, kteří společně vytvořili neopakovatelnou atmosféru. Podle několika odhadů dorazilo na oslavy přibližně osm set návštěvníků. Symbolické číslo, které krásně doplnilo oslavy 800 let naší obce.

Obecní triko, knížka nebo taška se pro mnohé staly krásným suvenýrem z oslav.

Děkujeme všem, kteří byli součástí tohoto výjimečného dne. A těm, kteří se nemohli zúčastnit, můžeme slíbit alespoň jedno, že fotografie od Tomáše Pleskota a Jana Hendrycha a také připravované video od manželů Dvořákových jim úžasnou atmosféru oslav alespoň trochu přiblíží.

OHLASY OD NÁVŠTĚVNÍKŮ I ÚČINKUJÍCÍCH

„Děkujeme za pozvání. Máme radost, že jsme mohli být součástí oslav tohoto krásného výročí a přispět trochou muziky. K 800. narozeninám přejeme mnoho spokojených občanů, vydařených akcí, radosti a plno povedených projektů jako byl tento! Moc jsme si to s vámi užili.“
Napsala Hudba pomáhá na své facebookové stránky.

„Musím pochválit občerstvení. Už dlouho jsem si tak nepochutnal. Dávám velký palec nahoru.“

„Moc děkujeme za krásné připravené odpoledne. Jako rodina s dětmi jsme si oslavy opravdu užili. Nejvíce se dětem líbil skákací hrad, králíci a traktory, do kterých si mohly sednout a zatočit volantem.“

„Skvělá akce! Takových bychom si přáli v Morašicích víc.“

„Mám z celé akce obrovskou radost. Tak povedené oslavy Morašice už dlouho nepamatují.“

„Největší radost mi udělala dechovka. S babičkou jsme si při ní krásně zavzpomínali na mládí.“

„Moc se mi líbil stánek s obecními suvenýry. Trička jsou nádherná! Už se těšíme, až je znovu doskladníte, abychom je mohli pořídit celé rodině.“

„S kamarádkou jsme dorazily až pozdě odpoledne. Už při příchodu ale bylo vidět, že panuje skvělá nálada. Ta se na nás hned přenesla a užily jsme si krásný večer českých písniček a tance.“

„Říkal jsem, že nám počasí oslavy nezkaží. A měl jsem pravdu! Počasí jsme měli vymodlené.“

„Nejvíce se mi líbil slavnostní průvod od kostela na hřiště. Dechová hudba mu dodala opravdu důstojnou a slavnostní atmosféru.“

„Bylo krásné vidět pohromadě tolik šikovných dětí. Morašice mají určitě svou budoucnost a budou žít dál. To mi dělá největší radost.“

„Jsem zvědavý, jak budou vypadat oslavy 1000 let Morašic. To už je ale budu sledovat shora. Naši obci přeji jen to nejlepší, hodně šikovných lidí, dobrou partu a aby se jí stále dařilo.“

„Nejsem z Morašic ani z žádné z místních částí. Přijel jsem se podívat z okolní obce. Musím organizátory pochválit, protože oslavy se vám opravdu vydařily. Cítil jsem se tu skvěle. Můžete být na svou obec právem hrdí. U nás se podobné akce vůbec nepořádají. Važte si toho.“

ČTEME Z KRONIKY MORAŠIC

...však čas kvapil a nad biskupstvím Litomyšlským stahovala se mráčna. Dne 21. dubna r. 1421 husité obsadili město Chrudim, kde prý 18 dominikánů upálili uprostřed tržiště (rynků) a jinou prostopášnost provozovali. Když o tom zpráva na Litomyšlsko došla, nastala zde ohromná panika mezi tržeckými mnichy kartusiány a litomyšlskými augustiány, jakož i mezi vesnickými faráři. Nastalo sbírání nábytku a stěhování z klášterů a far, které zůstaly pusté. Tehdy v čele vojska stál Žižka, jenž od Chrudimě táhl k Vysokému Mýtu a k Tržku, kde byl vypálen klášter, dne 2. května stanul před Litomyšl, odkud biskup též uprchl, načež měšťané se dobrovolně vzdali a přijali čtyři artikule pražské. Že přes Morašice táhnul nějaký pobočný sbor Žižkův je též jisto, neboť Žižka jistě tuto důležitou trať obsadil.

Jisto však je, že katolictví na Litomyšlsku tehdy utrpělo strašnou ránu a dlouhou dobu zde víceméně jen živořilo, nebo nejen drobná šlechta byla husitskou, nýbrž i držitelé panství, kteří následovali po vrchnosti duchovní. Pád katolicizmu na Litomyšlsku byl tak hluboký, že nad tím kterýsi katolík zasteskl si takto: „Po Praze Litomyšl druhý v Čechách biskupské město, avšak tuto obec nevěra husitů odcizila službě boží a učiněna peleší lotrů a lupičův, totiž Kostky, který kostel i biskupství drží a kde někdy byl klášter a chrám řádových kanovníků již jest učiněna ohrada koní a vepřů, a kde byl vystaven oltář páně již je obydlí kuchařů a lidí nebojících se boha, jak jsem sám na své oči spatřil“.

JŠ

NÁVŠTĚVA Z HIMÁLAJE

O invazních organismech dnes běžně slyšíme z různých zdrojů. Sestavují se seznamy, nastavují se pravidla pro nakládání s nimi, vynakládají se peníze na jejich likvidaci nebo zmenšení následků jejich šíření. Každý někdy slyšel o králících v Austrálii. Invazní organismus je nekontrolovatelně se šířící nepůvodní druh rozšířený na nové území prostřednictvím člověka.

Při procházkách údolím Fialy si pozorný chodec mohl povšimnout, že se před pár lety s vodou od Vidlaté Seče začala objevovat nová dosti nápadná rostlina. Její postup byl hezky pozorovatelný podél strouhy vedoucí kolem střelnice. První rok se objevilo pár ojedinělých rostlin a každý rok jich postupně přibývalo. Dnes vytváří husté neproniknutelné porosty stovek až tisíců rostlin, a to po celém toku Fialy. Všude tam, kde je dostatek světla, ve stínu pod stromy se jí totiž nedaří. Na jaře je nápadná pouze mohutným vzrůstem, dva metry zvládá levou zadní. V létě a na podzim pak tento „les“ ozdobí krásné červenofialové či růžové květy. Plody jsou citlivé na dotyk a ve zralosti i po lehkém kontaktu praskají a semeno je vymrštno. Říkáte si, že to přeci znáte. To je netýkavka a praskat její plody je oblíbená kratochvíle moje nebo mých ratolestí, když jdeme do lesa na houby.

Tyto úvahy míří správným směrem. Naše dosavadní zkušenost s netýkavkami pochází právě z lesa, neboť tam se vyskytují netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*) a netýkavka nedůtklivá (*Impatiens noli-tangere*). Malokvětá je z nich nejhojnější, i když ve skutečnosti rovněž nepůvodní. Nedůtklivou, jedinou naši původní

netýkavku, najdete v přirozenějších vlhčích zejména listnatých lesích. Jejich nově příchozí příbuzná, která tak miluje vodní toky a která je vůči těmto dvěma druhům opravdu obrem, se jmenuje netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*). Její původ najdeme v Himálaji. Do Evropy se jako okrasná rostlina dostala v 19. století. V České republice se začala výrazněji šířit ve druhé polovině 90. let 20. století. Vyžaduje dostatek vody a hodně živin, neboť taková biomasa něco stojí. Její semena se zároveň velmi snadno šíří vodou, proto jsou pro ni vodní toky, mohutné či malé, hlavním působištěm. Problém, který představuje pro naši původní flóru je její konkurenceschopnost. V souvislém porostu dvoumetrových netýkavek už nezbývá místo pro naše původní druhy. Přiznejme si ovšem, že naše krajina už dlouho intenzivně ovlivňovaná naší činností neoplývá mnoha přirozenými říčními koryty s původním společenstvem rostlin, hub a živočichů. Proto se často stává, že netýkavka žláznatá svým souvislým porostem nahradí jen souvislý porost kopřiv. Ty jsou sice u nás původní, ale mnohdy jsou kvůli přemíře dusíku v půdě rovněž dominantou a silným konkurentem, který mezi sebe nic dalšího nepustí. A něco takového se stalo právě i naší Fiale. Přesto věnujme pozornost tomu, co kolem nás roste zvláště, když se náhle objeví něco nového. Včasný zásah je zpravidla ten nejúčinnější a nejlevnější.

Mějme oči i duše otevřené při úvahách o budoucnosti krajiny, o tom, jak v ní budeme žít my samotní a v jakém stavu ji předáme našim potomkům.

Petr Zehnálek ml.

Břeh Fialy pokrytý souvislým porostem invazivní netýkavky žláznaté

POVÍDAČKY

ANEK ŽIVOT NA VSI OČIMA MAMKY
A JEJÍCH DĚTÍ

V JINÉ ZAHRADE

„Mami, kam jdeš s těma botama? Doufám, že je nechceš zas hodit do kontejneru!“

„Dyť jsou hrozný, nikdo už je nosit nebude, akorát se tady pletou.“

„My máme starý boty nosit do školy, prej z nich budem něco vyrábět.“

Takhle nějak u nás jednou na jaře proběhl detox botníku a mému svědomí se strašně ulevilo. Nebude se vyhazovat, bude se recyklovat! Ale v co zajímavého se proboha můžou proměnit staré okopané škrpály? To bych teda chtěla vidět. A brzy jsem se dočkala.

Višňovou ulicí za naší zahradou se během několika květnových odpolední začaly podezřele často pohybovat osoby s kárkami naloženými nejrůznějšími nářadím a materiálem. Občas se k nim připojily i naše děti. To pak mizelo různé nářadí na kárce i z naší stodoly. A všichni mířili do zahrady mateřské školy, kde se děly fakt divný věci. Tak například chodníček kolem budovy školky překlenula dřevěná slavobrána zdobená malovanými botami. Parta kopáčů (totiž dvě dámy a jeden chlapec) hloubila v trávě jámu na rybníček. Nejdivnější ale byly dva hroby v zadním koutě zahrady. Když jsem se vydala do školkové zahrady nahánět děti k večeri, jedna z podezřelých osob hroby právě pokrývala černou textilí.

„Jéé, dobrý večer, paní učitelko, prosimvás, můžu se zeptat, co to tady děláte?“

„To je prostě jenom tak pro radost, pro zasmání, takový nápad. Bota jako botanická zahrada.“

„Aha... a co ty hroby?“

„No, to je jako Hřbitovní kvítí, část Morašic.“

Víc už jsem se radši neptala. Nechám se překvapit. V hlavě mi ale vyvstala jiná otázka: Kde na to ty lidi pořád berou energii? Jaký motor je žene kupředu? Pobrál jsem děti a s tichým obdivem šla domů.

V pondělí 15. června odpoledne jsme přijali pozvání na slavnostní otevření zahradního projektu. Buřty a drobné s sebou. U školky nás čekala úžasná podívaná jak z Ferdy Mravence, Karafiátových Broučků a včelky Máji dohromady. Motýli, brouci, berušky a včelky všech velikostí se hemžili po celé zahradě. Tančili, zpívali, smáli se, podávali občerstvení a prodávali nejrůznější výrobky s botanickou tematikou. Především ale návštěvníky provázeli morašickou botanickou zahradou. Opravdu ryze morašickou a tuplovaně botanickou. Zahrada totiž byla rozčleněna na jednotlivé morašické čtvrti a všechny rostlinné exempláře vyrůstaly z bot. Ze starých tenisek, lodiček, sandálů a gumáků. Ze sněhulí, bačkor i pantoflí. Z ochozených, avšak stále elegantních pánských polobotek, dámských balerín a kozaček.

Kromě živých rostlin tvořily botanickou zahradu i vitríny, skříňky a různé kredence plné uměleckých exponátů z keramiky, znázorňující rostliny ze všech možných i nemožných světů. No hotové muzeum kuriozit! O šílených názvech všech živých i neživých vystavených exponátů ani nemluví.

Když už se mi zdálo, že bloudím po jiné planetě, probudil mě zvukový hlas jedné brýlaté včelí dělnice. Svolávala obecnost ke zlatému hřebu zahradního odpoledne: na botanickou dražbu. Tři výřeční mladíci se ujali role lícitátorů a postupně vydražili dvoje originální tenisky a jeden dort. Ale pozor! Dort ve tvaru boty. Tahali se o něj dva přisedlíci tátové, stovky litaly vzduchem, až se nakonec cena vyšplhala na rovných 1500 korun. Byli to ovšem tátové frajeři, s cenou šli na půl a dort věnovali všem dětem. Dražbu tak zakončil jásot a zaslužený potlesk.

Jak všichni dobře víme, každá správná večere začíná dortem a končí buřtem. Jiná pilná včelí dělnice proto rozdělala ohýnek, rozdala vidlice a kdo měl chuť, napíchnul buřt. A protože každá správná opíkačka se zase neobejde bez táborových písní, tentokrát se milých povinností ujala jistá motýlice, chopila se kytárky a dala se do zpěvu. S pár maminama jsme se nesměle přidaly a buřtíky se nám nad ohněm hned kroutily a červenaly rychleji. Zpěv a debaty o místním i světovém dění se zahradou nesly do večera. S blížícím se soumrakem však motýlů i včel vždy ubývá a zahrada nakonec pomalu utichla.

Cestou domů jsem se nemohla zbavit takového zvláštního pocitu. K něčemu se přiznám: od slavnostního otevření botanické zahrady jsem čekala všechno možné, ale tohle mě dost překvapilo. Vlastně ani nevím, co nejvíc. To ohromné množství práce? Gejzír bláznivých nápadů? Možná taky to, že jen kousíček za naší vlastní zahradou jsme s rodinou prožili nečekané příjemné odpoledne a večer v úplně jiném světě plném trochu ztráťných, ale milých překvapení.

LJ

ŘIKOVICKÝ TEAMBUILDING

Den první: pálení čarodějnic

Konec dubna se v Řikovicích tradičně nese ve znamení příprav na oblíbený prvomájový průvod. To ani letos však nezastínilo oblíbené pálení čarodějnic, na které se sešlo ve čtvrtek 30. dubna mnoho místních i přespolních.

Po zazvonění zvonu na kapličky se pergola i připravené posezení rychle zaplnily. Když se setmělo, místní dobrovolní hasiči zapálili připravenou kupu roští s čarodějnicí navrchu a vzhledem k velkému suchu pečlivě dohlíželi na bezpečný průběh celé akce. Protože dlouho nepršelo, byla potřebná opatrnost a připravenost pro případ,

že by došlo k nějaké mimořádné události. Jak se říká, s ohněm není radno si zahrávat.

Večer se nesl v duchu pohody a dobré nálady. K této tradiční akci samozřejmě patřilo také společné grilování a posezení u občerstvení, při kterém byli všichni rádi, že se opět společně vidí. Přestože se posezení vydařilo, nemohlo se protáhnout až do rána, protože nás hned druhý den čekala další společná akce. Vlastně je to takový tradiční dvoudenní jarní teambuilding řikovických občanů.

Magický okamžik vzpanutí hranice s čarodějnicí

TJ

Den druhý: prvomájový průvod

První květnový den jsme v Řikovicích uspořádali už 9. ročník recesního prvomájového průvodu. Vesnici projely ozdobené traktory, traktůrky, auta, motorky, babety i další stroje a podél silnic je s úsměvem a máváním vítali návštěvníci. Letos se k průvodu poprvé připojil také kombajn z Morašic, který sklídl velký úspěch. Právě v tomto duchu veselí, dobré nálady a zábavy se nesl i druhý den našeho pomyslného teambuildingu.

U místní školy pokračoval krátký kulturní program. Nejprve se představily řikovické ženy a dívky, které svým tanečním vystoupením ztvárnily myšlenku, že mladí i dospělí vidí svět někdy každý trochu jinak. Následovaly děti se svým vystoupením, při němž se zúčastnily slavnostního recesního obřadu. Novopečení mladí inženýři pak pobavili diváky tancem na známou píseň od Plavců. Závěr kulturního programu patřil Pepíkovi, který svým

Prvomájový průvod v Řikovicích bývá opravdu pestrý.

pěveckým vystoupením připomněl, že každá práce má svou důležitou hodnotu. Ať už je to práce rukama, hlavou nebo srdcem. Zkrátka jakési poselství k zamyšlení na Svátek práce. Zamyšlení nad tím, proč je dnes práce manuální a fyzická ponižována a zcela neprávem považována za méněcennou.

Velmi dojemným okamžikem bylo zasazení stromu u pomníku na památku naší kamarádky Pěti, která byla neodmyslitelnou součástí života i společenských akcí v Řikovicích. Strom bude připomínat nejen její památku, ale i všechny společně prožité chvíle.

Poté přišlo na řadu tradiční stavění máje, při kterém se uplatnila síla všech chlapců a mužů. Po několika minutách byla májka úspěšně vztyčena. Po celý den bylo zajištěno bohaté občerstvení, nechybělo pivo, bezinka, grilované dobroty, ani sladké, takže si každý přišel na své. První máj, čas lásky, jsme společně slavili až do pozdních večerních hodin. Děkujeme všem, kteří dorazili, zapojili se nejen do průvodu a strávili s námi krásný sluneční den. A jak oslavíme příští jubilejní 10. ročník? Máte se už teď na co těšit!

TJ

NAŠEL JSEM ZLATÝ POKLAD!

Běžná květnová procházka za houbami se tentokrát proměnila ve skutečný houbařský zážitek. Už když jsem se k nálezu blížil, bylo mi jasné, že přede mnou stojí jeden z mých největších houbových úlovků. A skutečně, protože po zvážení nalezeného sírovce žlutooranžového, vážilo toto lesní kuře, jak se mu také často přezdívá, neuvěřitelných 11,7 kilogramu. Říkáte si, proč právě lesní kuře? Protože svou strukturou i chutí ho lze přirovnat ke kuřecímu masu.

Myslel jsem si, že větší úlovek už jen tak nenajdu. O měsíc později mě ale čekalo ještě větší překvapení. Na jiné vrbě v okolí Morašic jsem objevil hned dva obrovské sírovce – jeden vážil 25,7 kilogramu, druhý 15 kilogramů. Dohromady tak tento zlatý poklad vážil úctyhodných 40 kilogramů.

Mnozí ani nevěří, že je možné takové úlovky najít i v České republice, natož přímo v našem okolí. Sírovec nejčastěji roste na listnatých stromech, například na vrbách, akátech nebo ovocných stromech. Právě sírovec z ovocných stromů bývá mezi houbaři považován za nejchutnější.

Recept: UTOPENCI ZE SÍROVCE

Sírovec (bez dřevnatých částí) nakrájím na hranolky o velikosti přibližně 2 × 1 × 5 cm. Poté je zaliji vodou s octem (5% roztok), osolím a přidám několik bobkových listů a kuliček nového koření. Přivedu k varu a zvolna povařím přibližně 20 až 30 minut. Následně nechám sírovec vychladnout. Mezitím si připravím sladkokyselý lák, který také nechám vychladnout.

Do připravených sklenic pak střídavě vrstvim scezený povařený sírovec, cibuli nakrájenou na půlkolečka a podle chuti také vymačkané sterilované zelí (není však nutné). Mezi jednotlivé vrstvy občas přidám bobkový list, nové koření nebo několik kuliček celého pepře. Nakonec vše zaliji vychladlým lákem, sklenice uzavřu a nechám alespoň 14 dní odležet.

A pak? Nepopsatelný chuťový zážitek! Pokud jste sírovec ještě tímto způsobem neochutnali, určitě recept vyzkoušejte. Přeji dobrou chuť!

Václav Tobiášek st.,
Mykologický klub Dolní Újezd

Sírovec však není jen zajímavou houbou díky své velikosti a vzhledu. V kuchyni má široké využití. Je výborný například na kari, jako řízek, je často oblíbený jako náhrada masa. U nás doma ale jednoznačně vedou utopenci ze sírovce. Houba se dá také usušit a rozemlít na prášek, který někteří lidé používají jako doplněk stravy. Sírovci jsou připisovány i příznivé účinky, odbourává cukr v krvi, což oceňují především diabetici, přesto by však neměl nahrazovat doporučenou léčbu lékařem.

Rád se s vámi podělím i o oblíbený způsob jeho zpracování. Přináším vám recept na osvědčené utopence, které miluje celá moje rodina. Věřím, že vám budou chutnat stejně jako nám.

Václav Tobiášek st. se svým houbovým pokladem

HASIČSKÝ PRAPOR NA CESTÁCH

V sobotu 20. června se členové SDH Říkovice se svým hasičským praporem zúčastnili oslav 100 let založení SDH Příluka. O týden později, a to v sobotu 27. června, nechyběli ani na oslavách 150 let založení SDH Trstěnice. Svou účastí jsme podpořili okolní hasičské sbory a zároveň důstojně reprezentovali SDH Říkovice.

Součástí obou slavností bylo položení věnců, slavnostní průvody obcemi, předávání vyznamenání zasloužilým hasičům i následná volná zábava pro všechny návštěvníky. Celé oslavy navíc provázelo krásné letní počasí, které přispělo k příjemné a slavnostní atmosféře.

Václav Tobiášek, starosta SDH Říkovice

PŘINESL NÁM DÉŠ ŠTĚSTÍ?

Jako každý rok jsme na jaře zahájili přípravu na soutěž v požárnímu sportu. Letos se však z našeho sboru SDH Říkovice podařilo sestavit pouze družstvo mužů. Ženy ani veteráni bohužel svůj tým dohromady nedali.

Okrsková soutěž se konala v sobotu 16. května v nedaleké Přílucce. Počasí nám sice příliš neprálo, protože po celý den vytrvale pršelo, přesto jsme dosáhli skvělých výsledků. V kategorii mužů soutěžilo celkem devět družstev. Možná nám ten déšť nakonec přinesl štěstí... Ale to je jen moje domněnka. Kvůli nepříznivému počasí nás sice nepřijelo povzbudit tolik fanoušků, jak jsme zvyklí, o to větší radost jsme jim mohli udělat svými výsledky. Ve štafetě 4 × 100 metrů jsme obsadili 7. místo. Víme, že právě tady máme ještě prostor ke zlepšení. Naší silnou disciplínou se ale stal požární útok. V něm jsme předvedli skvělý výkon, porazili všechna ostatní družstva a vybojovali 1. místo. Z tohoto výsledku jsme měli obrovskou radost a upřímně řečeno jsme ani nedoufali, že se nám podaří zvítězit.

Díky součtu obou disciplín jsme v celkovém pořadí obsadili krásné 2. místo. Jelikož se družstvo z Příluky vzdalo účasti v okresním kole, zajistilo nám toto umístění postup do okresního kola požárního sportu ve Vítějvsi. Pro SDH Říkovice to byl historický úspěch a velká čest reprezentovat celý náš morašický okrsek na okresní soutěži.

Martin Zezula

ZAPSALI JSME SE DO HISTORIE HASIČSKÉHO SPORTU!

Když jsme na jaře vyrazili na okrskovou soutěž v požárním sportu, naším cílem bylo předvést co nejlepší výkon. Že ale vyhrájeme požární útok, obsadíme celkové 2. místo a vybojujeme si historicky první postup do okresního kola, to jsme opravdu nečekali.

Po prvotní radosti z postupu jsme si uvědomili, že okresní soutěž je přece jen o úroveň výš. Naším hlavním cílem proto bylo neskončit poslední. O to větší radost jsme měli, když jsme nakonec obsadili 6. místo z osmi družstev. Na naši premiéru v okresním kole je to výsledek, za který se rozhodně nemusíme stydět. Mrzí nás snad jen to, že jsme měli navíc. Výsledné pořadí se skládalo z požárního útoku, štafety a běhu na 100 metrů. Právě několik drobných chyb nás připravilo o ještě lepší umístění.

Na požární útok jsme měli dva pokusy. První byl opatrnější a pomalejší, proto jsme se podruhé rozhodli zabojet o lepší čas. Vše probíhalo podle plánu až do samotného závěru. Dosáhli jsme výborného času, jenže těsně před cílem nastal problém na jedné proudnici, kde se proud vody rozdělil na dva. Tím se snížil tlak a sražení terče se zdrželo. I tak jsme odjížděli s dobrým pocitem, protože jsme věděli, že náš výkon měl velký potenciál.

Konec května je obdobím mnoha společenských akcí, a proto jsme náš tým museli doplnit o tři kamarády hasiče – Erika a Matěje Nešporovi ze Suché Lhoty a Romana Šrajera z Cerekvice nad Loučnou. Patří jim velké poděkování za ochotu doplnit náš tým.

Účast v okresním kole byla pro SDH Řikovice cennou zkušeností a zároveň historickým milníkem našeho sboru. Ukázala nám, že se můžeme měřit i s těmi nejlepšími a že máme na čem pracovat. Už teď se těšíme na příští okrskovou soutěž, kde se pokusíme navázat na letošní úspěch, a třeba si znovu vybojovat možnost reprezentovat celý náš okrsek.

Filip Zezula

ZLÉ MOCI JSME ZAHNALI, NEMOCI VYHNALI...

Poslední květnovou sobotu 30. května nás v Řikovicích čekalo poslední společné setkání před letními prázdninami. Společně s motýlem Emanuelem, Makovou panenkou, vílami, kráalkou a jejími družičkami jsme se vydali ke studánce U Jezírka, kde nás čekal tradiční obřad jejího slavnostního otevření.

Motýl Emanuel, Maková panenka a hodné víly - strážci naší studánky.

Než však celý program začal, připravil nám vítr nečekané překvapení. Zdálo se, že motýla Emanuela odvál úplně jinam a cestu ke studánce nenajde. Naštěstí vše dobře dopadlo a na poslední chvíli dorazil za Makovou panenkou právě včas.

Studánku nejprve svým jarním tancem probudily víly. Poté se slova ujala králka, která klíčem studánku symbolicky otevřela, aby její voda mohla opět proudit krajinou a přinášet život okolní přírodě. Ve svém poselství připomněla, že právě dětské ruce a srdce dokážou přírodě nejlépe pomáhat. I proto nás těší, že se do programu každoročně zapojuje tolik dětí, které svou radostí a nadšením pomáhají tuto krásnou tradici udržovat.

A je motýl Emanuel skutečný gentleman? Co myslíte? Jeho klobouk to možná neprozradí, ale jeho závěrečné gesto mluvilo za vše. Poklekl před Makovou panenkou, poděkoval jí za jejich první společný tanec na veřejnosti a daroval jí kytici lučních máků. Tento milý okamžik vykouzlil úsměv na tváři nejednomu návštěvníkovi.

Po slavnostním otevření studánky jsme se všichni vrátili ke škole, kde jsme společně besedovali a povídali si. V podvečer jsme pak skáceli májku, která po celý květen zdobila prostranství u školy. Když se mladíci pustili do práce, vypadalo to, že se konečně rozprší. Oblohou se honily tmavé mraky a zdálo se, že déšť už každou chvíli přijde. Najednou z nebe začalo něco padat. Nebyly to dešťové kapky, nýbrž uschlé jehličky z májky. I tento nečekaný okamžik pobavil všechny přítomné.

Kácením máje, tradičního symbolu konce jara a příchodu léta, jsme završili období jarních oslav. Věříme, že nám májka jako symbol ochrany obce a mládí zanechala v Řikovicích alespoň část své síly a dobré energie. Tím jsme uzavřeli společná setkávání před letními prázdninami a těšíme se na další společné akce po jejich skončení.

TJ

Znovuprobuzená studánka

DOMEČEK Z KARET

Stalo se to v pondělí. Tulipány uschly dva dny poté, ale stará paní Marge byla z té pohromy rozrušená natolik, že je stále nevyhodila. Dnes, ve čtvrtek, by její asistentka Sára měla narozeniny, ale už je spolu neoslaví, a tak jí paní Marge nebude moci dát dárek, který pro ni tak dlouho sháněla. Sára totiž byla mrtvá. Nikdo se neobtěžoval tím, aby vysvětlil, co se vlastně stalo. Tím spíše o tom nikdo nechtěl říct staré paní, která byla v době vraždy několik hodin od města. Nakonec to zbylo na Sářin domovníka, který to řekl dosti svérázně a naprosto bez obalu: „Je tuhá. Slečna Sára vytuhla v pondělí.“

Namísto oslavy narozenin její asistentky seděla na policejní stanici a čekala, než přijde řada i na ni, aby odpovídala na otázky, jako: „Všimla jste si, že by se slečna Štěpánková chovala v poslední době nějak jinak?“ nebo: „Nevíte, jestli slečna Štěpánková měla s někým špatné vztahy?“ Upřímně, asi na ně nikdy nebude schopná jednoznačně odpovědět. Mezitím, co takto přemýšlela, prošel kolem ní asi sedmnáctiletý rusovlasý chlapec, který, jak jí po chvíli došlo, byl Sářin bratr Sam. Zvedla se, aby ho pozdravila, ale právě v tu chvíli zavolali paní Marge, ředitelku místní charity, do kanceláře.

„Pracovala jste vy nebo slečna Sára s někým, kdo by mohl být schopen udělat něco takového?“

„Ne... Tedy myslím. Aspoň ne v nedávné době,“ odpověděla roztřeseným hlasem, ale pravdivě.

„O svých soukromých vztazích vás, myslím, neinformovala, že? Nebo o něčem jiném, co by vám přišlo důležité?...“ pokračoval s výslechem. Odpovědi mu bylo drobné a bezradné zavrtění hlavou.

„Dobře, tak k další otázce.“

Asi hodinu poté, když pan detektiv Andrlé usoudil, že vyslýchaná doopravdy neví nic víc, než mu řekla, mohla jít domů. Doprovázel ji jeden ze strážníků pro případ, že by někdo chtěl zabít i ji, jak řekl Andrlé.

Pan Andrlé byl zkušený detektiv, vyřešil mnoho příběhů vražd, a jeho jméno bylo známé dokonce i v politice. Jeho pověst souvisela s vyřešením případu, jež velmi dlouhou dobu trápil jakéhokoli strážníka, který byl přiřazen na službu v Brně. Vrah tehdy útočil na nováčky, kteří se vraceli ze služby, a k vraždě používal výhradně pistoli. Tu však nikdy nenašli. Proč? Byla vytištěna na 3D tiskárně a hned po použití byla roztavena. Drážka od hlavně na kulce tak nebyla s čímkoli porovnatelná. I řada dalších případů začala dávat smysl až poté, co detektiv Andrlé vyslovil podezření a přednesl důkazy.

Mladý strážník proto ani na chvíli nezaváhal a hned vyrazil. „Nemusíte se bát, vždyť pan detektiv říkal, že je to jen pro jistotu. On se nikdy nemýlí,“ řekl s téměř posvátnou úctou. Jeho slova však starou paní ani trochu neuklidnila, ba naopak, z poslední věty jí přeběhl mráz po zádech. Mladý strážník se ale zmýlil.

Stalo se to ve čtvrtek. Těla strážníka i paní Marge našli dva dny poté, ale Andrlé z nich nic nového nevyčetl; pouze to, že obě dvě vraždy pravděpodobně vykonal jeden a týž člověk, protože byly provedeny podobně, a dokonce prý i stejnou řeznou zbraní. Kruh podezřelých se ztenčil jen nevýrazně, takže Andrlé nebyl k vyřešení případu o nic blíže než předtím, a do toho si musel poradit s nevypovídajícím svědkem, Samem. Ono to asi nebylo tím, že by vypovídat nechtěl, spíše to vypadalo, jako kdyby se něčeho bál.

„Same, oba dva moc dobře víme, že jestli něco víš a neřekneš to, může se něco stát dalším lidem, stejně jako se stalo tvé sestře i paní Marge. To by přece Sára nechtěla, nemyslíš?“

„Já... Nevím,“ řekl Sam po chvíli.

„Tak ještě jednou. Kdy ses naposledy viděl se svou sestrou? Vypadala rozrušeně?“ zeptal se chladným tónem Andrlé. Tázaný jen bezradně zavrtěl hlavou. „Vážně netuším! Teda, ano, potkali jsme se v neděli, protože v pondělí večer už jsem měl být zpátky na internátě, tak jsme spolu slavili její narozeniny dřív. Nevšiml jsem si, že by se chovala nějak jinak...“

Andrlé přimhouřil oči, něco si zapsal, pokračoval: „Probíhalo vaše setkání hladce? Nepohádali jste se nebo něco takového?“

Sam se na něj podíval jako na šílence a nevěřícně zavrtěl hlavou. „Samozřejmě že ne, proč?“

„Jenom tak pro jistotu. Pro dnešek to bude stačit. Děkuji Same,“ odvětil Andrlé.

Stalo se to v první červnové pondělí. Poslední výslech Sářina bratra proběhl týden předtím, ale detektiv z něj nedostal nic víc než v předešlých pěti sezeních, a tak se čtvrtého června konal soud. Andrlé byl rozhodnut. Stál v nepříjemném dusnu poloprázdné soudní síně a prokazoval zjevnou vinu Sama Štěpánka. Ozvalo se kladívko, obvyklé formální řeči a žalobce, který dostal slovo, začal: „Obžalovaný Sam Štěpánek měl dost času i prostředků, aby mohl spáchat ten ohavný čin,“ dramaticky se odmlčel a po chvíli pokračoval. „Měl motiv i příležitost, máme svědky, kteří říkají, že slyšeli hádku. A pak, když si uvědomil, co udělal, vinil z toho paní Marge, možná proto, že se pohádali o ní. To jméno se v jejich výměně názorů objevovalo docela často, a tak si to vybil na ní.“ Jeho řeč přerušilo nejisté odkašlání. Andrlé se k jeho původci nevrle otočil. Sářin domovník krče se pod detektivovým upřeným pohledem opatrně pronesl: „Omlouvám se za přerušení, ale v mé výpovědi nebylo, že by se hádala Sára s bratrem, já řekl s někým, ale teď jsem přesvědčen, že ten někdo jste byl vy.“

„Jste si jistý?“ zeptal se soudce a otázku směřoval i k těm několika lidem, co přikýkli na souhlas s domovníkem slečny Sary.

„Ale proč jste to neřekli předtím?“ V Samově hlase zaznívala frustrace, a ze soudcova výrazu bylo poznat, že to by ho také zajímalo, a tak se na to zeptal.

„Já... Myslel jsem si, že jsem si to zapamatoval špatně, a pak... Bál jsem se toho, že bych mohl skončit jako ona.“ Po jeho poslední větě bylo slyšet souhlasné bručení, které ho povzbudilo, aby pokračoval. „Věřím, že nejsem jediný, kdo to slyšel. V domě ten večer byla spousta lidí.“ To byla pravda. Andrlé měl v očích výraz šílence zahnaného do kouta, ale jinak jeho tvář byla klidná.

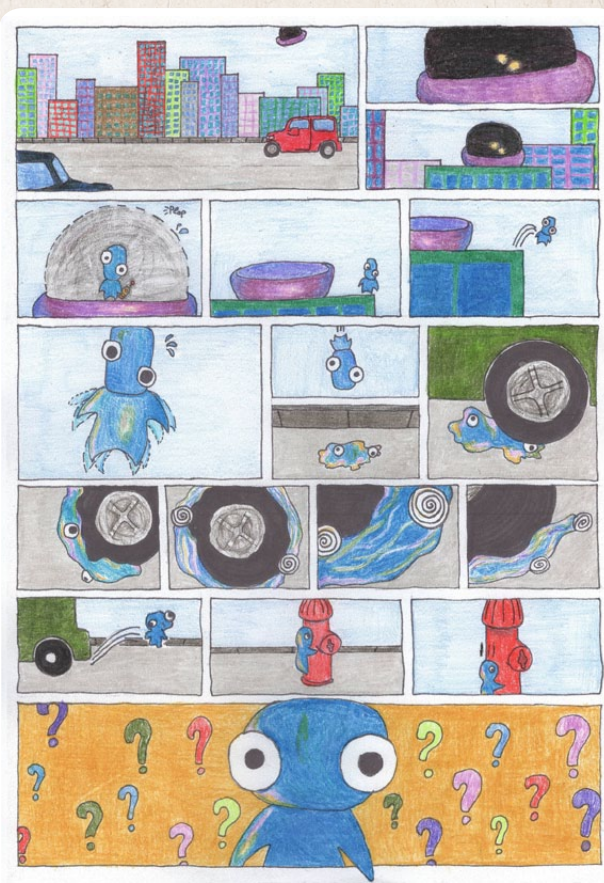
„Máte k tomu co dodat, pane Andrlé?“ předsedající se k ‚neomylnému‘ detektivu otočil s náznakem pohrdání v očích. Ten po chvíli ticha řekl: „Lidé se mýlí. Paměť je zrádná, nespolehlivá.“

„Ale i přesto jste na ní postavil obžalobu,“ odpověděl soudce chladným hlasem, který jasně prozrazoval, že je nad věcí. „A ignoroval možnost, že svědci mlčí ze strachu,“ dořekl.

Andrlé několik vteřin mlčky polykal, a pak se pokusil nasadit ukřivděný výraz. Soudce se na něj však již nedíval a promluvil pevným, úředním hlasem: „Vzhledem k novým závažným zjištěním zprošťuji Sama Štěpánka obžaloby a nařizuji, aby byl detektiv Andrlé zadržen k dalšímu prověřování.“

Bylo první červnové pondělí. Toho dne se všechny úspěchy slavného detektiva obrátily v důkazy proti němu a jeho dokonalá pověst se rozpadla jako domeček z karet. Domeček z karet pečlivě postavený na strachu a lžích. Všechny jeho úspěšně vyřešené případy byly skutečně vyřešeny až poté, co byl za mřížemi. Až poté mohli všichni, co to viděli, mluvit beze strachu.

Františka Bělohávková

Komiks Gravitace – Františka Bělohávková

Perličky z naší historie

MLÝN VE VIŠŇÁRECH (čp. 1)

Fotografie z roku 1940

Panský mlýn ve Višňárech, který patřil Trautmansdorffům, vznikl kolem roku 1680 na pozemku řikovického sedláka Chramosty. Nedlouho poté byla u cesty postavena také panská hospoda. První písemná zmínka o mlýně pochází z roku 1694, kdy jej od vrchnosti koupil Mikoláš Waydner za 200 kop grošů.

Provoz mlýna byl zcela závislý na množství vody. Za sucha se nemlelo, naopak povodně často ničily mlýnské zařízení. Mlynáři proto měli s vrchností dohodu, že dřevo potřebné na opravy získají z panských lesů. Waydner kromě plateb vrchnosti odváděl poplatky také obci Řikovice za škody způsobené vodou přiváděnou na mlýn. V roce 1708 převzal mlýn Jakub Brachtel, jehož rod hospodařil na mlýně téměř celé 18. století. Mlýn se dědil z generace na generaci, několikrát změnil hospodáře a jeho hodnota i vybavení se postupně rozšiřovaly.

V 19. století se majitelé střídali častěji. Roku 1850 koupil mlýn Mikuláš Chramosta, po něm Jan Pečenka. Ten se pokusil posílit přítok vody vykopáním studny u lesa Kabátu. Tento projekt se však nezdařil, zadlužil se a stejně jako jeho nástupci Janouškovi odešel do Ameriky. V té době odešlo z Višňárů do zámoří více obyvatel.

Koncem 19. století se mlýn dostal do rukou rodu Faltsových. Posledním majitelem z tohoto rodu byl Václav Faltys s manželkou Kristinou. Jejich dcera Anna se provdala za Františka Musila, jehož rodina na mlýně hospodařila až do druhé světové války.

Mlýn byl poháněn vodním kolem napájeným náhonem z potoka Lukáče. Později se zde zkoušel pohon pomocí elektriny vyráběné benzinovým motorem. V roce 1936 byl zaveden elektrický proud.

Za Musilových mlýn dobře prosperoval a sjížděli se sem lidé z širokého okolí. Součástí provozu byla také pekárna, proslulá výrobou tří a pětikilových chlebů. V roce 1940 byl mlýn nuceně uzavřen a po válce už mletí ani pečení nebylo obnoveno. Rodina Musilových zde nadále pekla chléb z mouky přinesené místními obyvateli, ale i tuto činnost po roce 1945 ukončila.

Majitelkou mlýna zůstala Marie Musilová až do roku 2010, kdy byl objekt prodán. Dnes je čp. 1 v soukromém vlastnictví a je využíván jako rekreační objekt.

ZABILI OBĚŠENÉHO

K mlýnu ve Višňárech se váže následující pověst, která by se dala nazvat Zabili oběšeného. Takto to vyprávěl dědeček Macků z Lažan (*1844) jednomu kronikáři:

Je to divná věc, ale pravda je jistá, že se to přihodilo tuze dávno. Višňárský mlynář šel z litomyšlského jarmarku, kde si koupil nové, vysoké, navoskované boty. Nese je přehozené přes rameno domů přes Šibeniční

vrch, na kterém tehdy ještě stála šibenice. Právě týž den a tu dobu, kdy mlynář dlel na jarmarku, byl po nálezu a dle hrdelního práva litomyšlského pověšen jakýsi zlosyn, jehož tělo podle předpisů, po vykonání popravy mělo viset ještě nějaký čas na šibenici pro postrach živoucím lotrům.

Když mlynář přišel pod šibenici, uvažoval, neměl-li by si uříznout kousek provazu, na kterém odsouzený visel, pro štěstí. A že široko daleko neviděl živé duše, ihned přistoupil k činu a oběšeného odřízl, leč nastojte! Jak oběšenec dopadl na zem, divně vzdychl, kýchnul, oči otvíral, a dokonce i údy začal pohybovat. Mlynář překvapením strnul, avšak neutekl, jak by se dalo předpokládat, nýbrž obživlému oběšenci všelijak pomáhal, až ho postavil na nohy, a když nebožák nabral sílu, že mohl chodit, řekl mu: „A teď lotře, půjdeš se mnou!“ Poté přehodil si nové boty přes rameno, vzal oběšence za ruku a šli k Višňárům. Nemyslete však, že toto samaritánství konal mlynář z lásky, ale jen ze strachu, aby nebyl prozrazen a potrestán za svůj skutek.

Když přišli do Višňárů ke mlýnu, mlynář oběšence napomenul: „Teď půjdeme do tohohle stavení, dostaneš tam jíst a nocleh, ale to ti povídám, nikomu ani muk o tom, kde a jak jsme se sešli a teď se na to zadušuj!“ Když se tak stalo, vstoupili do mlýna, kde šlo vše tak, jak mlynář řekl. V sednici ukazoval mlynář mámě boty, které se jí velmi líbily, avšak též oběšenec na nich mohl oči nechat a kdykoli pohlédl na své roztrhané krápy, zasvitnul mu v očích paprsek závidění.

Fotografie z roku 1913

Když ho mlynář vedl ku spánku na strop, vzal s sebou nové boty, uložil je do komory a pak vykázal hostu místo na spaní. Ve mlýně za chvíli nato všichni usnuli, jen oběšenec nemohl spát kvůli botám. Vstal a šoural se ke komoře a ohmatával na dveřích uzavírku, která ovšem nebyla nedobytnou a záleželo jen znát systém, pak průchod byl ve chvílce uvolněn. Noční host tomu jistě rozuměl, neboť za krátko byl v komoře, tam okamžitě obul na své nohy mlynářovy nové boty.

Avšak mlynář, který ležel v síni, byl probuzen šramotem, jemuž se zloděj bot při své práci nevyhnul a hned poznal, že se nad jeho hlavou něco nekalého děje. Vstal a tiše šel vzbudit pacholka, aby mu šel pomoci honit noční šelmu. Pacholek vzal do ruky kopáč a takto ozbrojeni vešli do síně, kde se u dveří na dvorek mihla mužská postava. Mlynář tiše pobídl pacholka: „Skoč a mázni ho!“ Pacholek ihned uposlechl, napřáhl kopáč a utíkajícího uhodil velikou silou do hlavy ve chvíli, kdy ten otevřel dvířka a chtěl skočit na zábrěž. Chlapík jak široký, tak dlouhý natáhl se na zem, zachroptěl a pak už se nehnul.

Když oba stíhatelé ohledali mrtvolu, poznali v ní oběšence. A co s ním teď? Bylo třeba vše utajit. Mlynář byl vtipná hlava. Kázal pacholkovi zapráhnout do prkeňáku, mrtvolu naň naložili, dovezli na Šibeniční vrch a nikým nepozorováni pověsili ji na šibenici.

Na druhý den lidé jdoucí kolem šibenice ukazovali na oběšence a volali: „Ten byl jistě na jarmarku, vždyť má úplně nové boty!“ Zpráva o tom došla i na ouřad, který na Šibeniční vrch vyslal komisi, aby vše zjistila a vyšetřila. Ta sice zjistila, že popravený má na nohách nové, dosud nepoužité boty, avšak jak k nim přišel, domyslet nemohli. V městské radě jeden člen prohlásil, že hádanku by nejspíš mohli rozřešit ševci, kteří své jarmareční výrobky určitě poznají a vědí, komu je prodali.

I byli zavoláni na radnici litomyšlští ševci, kteří, když boty uviděli, prohlásili jednomyslně, že je to výrobek ševců ze Skutče. Dopsáno bylo na magistrát ve Skutči, aby vyslal do Litomyšle všechny ševce, kteří tu byli v Litomyšli na jarmarku se svými výrobky. Za několik dnů se dlouhá řada skutečných ševců tlačila do litomyšlské radnice, aby svými odbornými vědomostmi pomohli rozřešit záhadu, avšak to se nedařilo.

Páni mistři sice jeden po druhém přiznávali, že boty byly vyrobeny ve Skutči, ale žádný z nich neřekl, kdo je šil. Když došlo na mistra, jehož provázel učeň, tak ani ten se k botám nehlásil, až je poznal a věděl komu je prodal. Leč učeň, který tehdy s mistrem byl na jarmarce, chtěl ve své nevinosti mistrovi pomoci, a proto mu šeptal: „Pane mistře, jsou to boty, které mlynář z Višňárů koupil!“

Mistr sice ještě zapíral, avšak právo nalezlo cestičku a poté jdouc, nalezeno i vysvětlení záhady nových bot oběšence.

Jaroslav Krejsa

OBNOVA BŘEZOVÉ ALEJE U VIŠŇÁRŮ

Sobota 4. dubna byla pracovní, ale tentokrát ne na vlastních zahradách. Dobrovolníci z Říkovic a Lažan se od rána sešli u višňářského rybníka, aby obnovili březovou alej podél silnice. Práce šla jako vždy od ruky. Každý měl svůj úkol, práce byla dobře rozdělená, a tak se během dopoledne podařilo vysadit novou alej s osmadvaceti břízami. Nechyběla ani dobrá nálada a po dobře odvedené práci přišlo vhod také společné opékání buřtů. Při pohledu na nově vysazené břízy jeden z malých pomocníků poznamenal: „To je jako v pohádce Mrazík. Tam bylo také hodně bříz.“

O několik dní později nám udělala velkou radost zpráva od Jarmily Tašnerové z Prahy:

„Včera jsem procházela staronovou březovou alejí od Višňárů a měla jsem velkou radost, že jste ji obnovili. Bylo to moje tajné přání, aby nezanikla. Břízy mám ráda a tahle alej pro mě vždycky symbolizovala cestu domů. Mějte se hezky. Tohle se vám opravdu povedlo!“

Taková slova jsou pro nás tou největší odměnou. Jsou důkazem, že společná práce dobrovolníků má smysl a že obnovená alej bude dělat radost nejen nám, ale i všem, kteří tudy budou procházet, projíždět nebo se budou vracet domů.

PJ

ZPRÁVIČKY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

Další školní rok je za námi a nám nezbyvá než se s úsměvem ohlédnout za mnoha krásnými chvílemi, které jsme společně s dětmi prožili. Byl to rok plný her, objevování, nových přátelství, radosti i nezapomenutelných zážitků.

Velkou radost nám udělala společná akce pro rodiče a děti Cesta pro rodinu, při které se setkali děti, rodiče i sourozenci. Společně jsme plnili úkoly, překonávali překážky a užívali si vzácné chvíle strávené pohromadě. Děkujeme všem rodinám za účast a příjemnou atmosféru, kterou společně vytvořily.

Krásným zážitkem byl školní výlet do ekocentra Stolístek, kde děti poznávaly přírodu všemi smysly. S nadšením objevovaly zajímavosti ze života rostlin a zvířat a odvezly si domů spoustu nových poznatků a zážitků.

Velmi pyšní jsme byli na naše děti při jejich vystoupení na oslavách 800 let od založení naší obce. Myslím, že svým vystoupením udělaly radost všem přítomným návštěvníkům.

Vyrazili jsme také na výlet do muzea v Litomyšli na interaktivní výstavu Pat a Mat, která děti nadchla svou hravostí, možností objevovat a vyzkoušet si řadu zajímavých aktivit. Sportovní nadšení si děti užily při účasti na Sportovních hrách mateřských škol v Litomyšli, kde si zasportovaly, poměřily síly s kamarády z dalších školek a získaly mnoho nových zkušeností.

Ani během běžných dnů nebyla o zajímavý program nouze. V mateřské škole jsme zhlédli několik divadelních představení a vyslechli si různá hudební vystoupení, která dětem přinesla nové kulturní zážitky a obohatila jejich každodenní pobyt ve školce.

Sportovní hry v Litomyšli

Markéta Vavřínová, ředitelka

Pat a Mat jdou na to!

V posledním týdnu jsme se již tradiční Zahradní slavností rozloučili s předškoláčky. Do základní školy se letos těší 7 kluků a 6 holčiček.

Na konci školního roku bychom chtěli z celého srdce poděkovat všem rodičům za důvěru, podporu a skvělou spolupráci. Velmi si vážíme toho, že společně vytváříme prostředí, ve kterém se děti mohou cítit bezpečně, spokojeně a šťastně.

Největší poděkování však patří dětem. Děkujeme za jejich úsměvy, zvědavé otázky, bezprostřední radost i za všechny chvíle, které jsme s nimi mohli sdílet. Bylo nám potěšením sledovat jejich pokroky a být součástí jejich každodenních objevů.

Přejeme všem dětem i jejich rodinám krásné léto plné sluníčka, odpočinku a dobrodružství. Ať si prázdniny užijete ve zdraví a pohodě a v září se na vás opět budeme těšit. Krásné prázdniny!

ZŠ MORAŠICE 2020–2026: STABILITA A ROZVOJ

V posledních šesti letech prošla škola postupnou proměnou, která položila základy pro její současnou pozici žádané moderní a finančně stabilní vzdělávací instituce. Škola efektivně využila minulé období k vytvoření materiálních a personálních podmínek. Společně jsme vytvořili školu, která je otevřeným a pro žáky bezpečným společenstvím, kde rodinná atmosféra venkovské školy splňuje nejvyšší standardy vzdělávání 21. století.

Růst naplněnosti školy žáky

Kapacita školy, která může mít nejvýše 240 žáků, se téměř naplňuje. Letos je ve škole zapsáno 225 žáků oproti 133 v roce 2019. Nárůst žáků v prezenčním vzdělávání o více než 15 % a nově 70 žáků individuálně vzdělávaných dle § 41 Školského zákona přinesl škole stabilitu a obci významné prostředky do rozpočtu. Z morašické školy spokojení žáci neodcházejí, naopak v průběhu roku k nám přestupují noví žáci z jiných škol.

Personální profesionalizace

Pedagogický sbor se mezi lety 2020 až 2026 rozšířil z 12 na 29 pracovníků. Využíváme všechny možnosti, abychom poskytli žákům pedagogickou podporu. Pedagogové nejsou placeni z rozpočtu zřizovatele, obce Morašice, ale plat jim ze zákona plně hradí stát.

Odbornost učitelů upřednostňujeme před náročností řízení práce se zaměstnanci na zkrácené úvazky. Základ skvělého týmu pedagogů školy tvoří vyučující s plným úvazkem v naší škole, ale podobně početní jsou pedagogové, kteří si přejí pracovat v morašické škole alespoň na zkrácený úvazek a v další části týdne získávají zkušenosti v jiném prostředí (výuka na gymnáziu, v jazykové škole, ve Škola-myšli, v ZUŠ Dolní Újezd i ZUŠ Litomyšl apod.)

Klíčovými úspěchy jsou soudržný tým pedagogů opouštěný jen pro odchody do penze, posilování odbornosti vyučujících a zavedení podpůrných pozic: školního psychologa, speciálního pedagoga a logopeda, školního metodika prevence a metodika EVVO. Umožňujeme specializační vzdělávání (koordinátor podpory nadání, metodik ŠVP, výchovný poradce, ICT metodik).

Kvalitní vzdělávání v souladu s moderními trendy

Od roku 2020 jsme přešli na 1. stupni od spojených tříd k plně samostatným ročníkům. Díky efektivnímu financování skrze individuálně vzdělávané žáky (§ 41) můžeme zaplatit výuku až 30 hodin nad rámec tzv. PHmax běžné školy. To nám umožňuje dělit třídy nejen pro anglický či německý jazyk, ale i pro jazyk český či matematiku a často využívat tandemovou výuku.

Vedení školy se zapojuje do pilotáží projektů, které jsou v té době pro ostatní školy budoucností: Pilotáže NPI-SYPO Model systému podpory profesního rozvoje ve-

dení škol (2021–2022); pilot Středního článku MŠMT (2021–2023); Digitální pedagogický leadership NPI (2025); předsednictví Metodického kabinetu přírodní vědy připravované RVP ZV (2024–2026). Vzděláváním pro celou sborovnu prochází všichni pedagogové, např. AI pro školy (2025), Nakopněte svoji školu (2024–2026); Diferenciace a individualizace výuky (2026) atd.

Podpora zájmového vzdělávání

Školní družina poskytuje jako jediná v širším regionu plně organizovaných škol kapacitu pro žáky od 1. až do 5. ročníku. Všechna oddělení ŠD mají od tohoto školního roku své samostatné prostory a zajišťují 2 ranní a 3 odpolední oddělení ŠD. Byla zavedena pozice vedoucí školní družiny. Školní klub poskytuje dětem obou stupňů ZŠ především bezplatné zájmové kroužky. Základní škola a školní družina vytváří řadu akcí a podílí se na živém společenství obce.

Modernizace prostředí

Škola je bezbariérová, kompletně pokrytá Wi-Fi a vybavená digitální technikou (NB, 3D tiskárny, robotika, interaktivní tabule, LCD panely). Chodby se staly unikátním prostorem vzdělávání i komunikace. Došlo k zásadní obnově interiéru a zázemí pro školní družinu. Základní škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a k rozvoji využívá dotační příležitosti. **V tomto školním roce vyučující testovali školní e-systém a v příštím začnou být využívány elektronické žákovské knížky a komunikace s rodiči v systému Bakaláři.**

Aktivní škola, úspěšní žáci

V Morašickém občasníku se pravidelně setkáváte s některými z mnoha akcí, které škola pořádá s žáky. Nejen uvnitř školy, ale často pro veřejnost. Velmi si vážím práce kolegyně, které vedle běžné výuky svých předmětů také připravují žáky napříč ročníky v projektových dnech, pro různé akce pro veřejnost, hudební vystoupení, nadstandardní spolupráci s rodiči včetně tzv. triád při konzultacích, při patronátech deváťáků pro prvňáky apod. Vyučující připravují žáky na nejrůznější soutěže, ve kterých i z naší relativně malé školy často vítězí i v krajských kolech a účastní se národních kol, kde se porovnávají s nejlepšími vrstevníky celé České republiky.

Děkuji pedagogickému sboru, zvláště zástupkyni Haně Heroldové, za jejich práci pro žáky, pro skvělé fungování školy a pro dobré jméno Masarykovy základní školy Morašice. Děkuji zastupitelstvu obce za podporu školy. A rodičům za spolupráci, vzájemný respekt a společné úsilí poskytnout žákům naší školy co nejlepší vzdělávání.

Přeji všem, aby se jim stále dařilo školu rozvíjet a naplňovat své vize. Masarykova základní škola Morašice, okres Svitavy – Škola poznávání – děti baví a je rodiči i učiteli žádanou a uznávanou školou.

Miloš Krejčí, ředitel

ŠESTILETÉ OBDOBÍ ŘEDITELE KONČÍ

Před šesti lety 1. srpna 2020 jsem nastoupil jako ředitel Masarykovy ZŠ Morašice. Zákonem stanovené šestileté funkční období ředitele školy rychle uteklo.

Na přelomu roku 2025/2026 naše základní škola úspěšně prošla hloubkovou kontrolou České školní inspekce a proběhla kontrola dodržování vybraných ustanovení právních předpisů vztahujících se k poskytování vzdělávání a školských služeb se závěrem, že nebylo zjištěno porušení výše uvedeného právního předpisu.

Na jaře zřizovatel obec Morašice vypsál ze zákona konkurs na místo ředitele, do kterého jsem se přihlásil a předložil koncepci se základní vizí, ke které se stále snažím školu vést: Masarykova základní škola Morašice, okres Svitavy – Škola poznávání – děti baví a je rodiči i učiteli žádanou a uznávanou školou. Osmičlenná konkursní komise složená ze dvou zástupkyň zřizova-

tele, zástupkyně školské rady za rodiče, zástupkyně za pedagogy, odbornice za státní správu, ředitel jině školy, pracovnice krajského úřadu a školní inspektorky ČŠI vyhodnotila konkurs, který se konal 3. června, a prohlásila, že jsem vhodným uchazečem pro výkon činnosti ředitele Masarykovy ZŠ Morašice. Tato skutečnost má pro zřizovatele doporučující charakter.

Zřizovatel zastoupený starostkou se rozhodl neřdit doporučením odborné konkursní komise. Na druhý den 4. června vypsál konkurs nový. Ten se uskuteční 16. července a poté bude znám nový ředitel či ředitelka. Vzhledem k tomu, že jsem už v prvním konkursu splnil veškeré podmínky pro výkon činnosti ředitele, ale zřizovatel se rozhodl mne nevybrat, do dalšího konkursu se nehlasím. Funkce ředitele školy mi tak ze zákona zaniká k 31. červenci 2026.

Děkuji všem kolegyním a kolegům v pedagogickém sboru i nepedagogům za vzájemnou podporu a přejí jim a všem žákům, ať se pod vedením nové ředitelky či ředitele i nadále daří školu rozvíjet.

Miloš Krejčí, ředitel

Žáci druhého stupně v krajském kole EUROREBUSU

ŠKOLNÍ ÁMOS POOSMNÁCTÉ

Letos 30. března vyvrcholil 18. ročník vícedenního projektu Školní Ámos na naší škole pod názvem: „800 let Morašic (Příběh, který pokračuje...)“. Bylo vytvořeno 10 smíšených skupin (z prvňáčků až deváťáků), které si vylosovaly své vlastní téma: Kultura a život v obci, Osobnosti Morašic a jejich příběhy, Kostel – fara – rotunda, Volný čas – sport – spolky, Škola a školka, Morašice historicky – časová osa, Znak obce, Fara a hřbitov, Zemědělské družstvo a zemědělství, Růžový palouček.

Každá skupina se snažila zjistit co nejvíce informací, poté kreativně ztvárnit vybrané téma formou projektu a před ostatními skupinami vystoupit s krátkou dramati- zací, která zachycovala jejich los. Všechny skupiny se tohoto úkolu zhostily na výbornou a některé z nich jste mohli vidět i v den výročí 800 let obce.

Andrea Dušková a Simona Edlmanová

EUROREBUS 2026:

Naši žáci se v krajském kole neztratili

Také v letošním roce se žáci druhého stupně zapojili do oblíbené zeměpisné soutěže E.ON EUROREBUS. Od září do února trpělivě řešili sérii 15 internetových kol a 10 bonusových úkolů, ve kterých sbírali body pro postup své třídy. Díky skvělým výsledkům se všechny zapojené třídy probíjaly mezi stovku nejlepších v republice, čímž si zajistily účast v krajském kole.

To se uskutečnilo 18. dubna v Praze na půdě ČVUT. Každou třídu reprezentovalo vybrané trio žáků. V kategorii ZŠ 01 (6. a 7. třídy) nás zastupovaly dva týmy: za šestou třídu Lenka Chmelíková, Lukáš Tichý a Martin Mekiska, za sedmou třídu pak Jana Kuřová, Matyáš Lněnička a Matyáš Roušar. V kategorii ZŠ 02 (8. a 9. třídy) bojovali Jakub Rejman, Jonáš Rovner a Dorota Lapáčková a s Danem Válkem, Tomem Bui a Miroslavou Hurytovou. Nejlépe se v silné konkurenci dařilo zástupcům osmé třídy, kteří se umístili těsně za hranici první desítky. Skvělý výkon však podaly i ostatní týmy, které se v konkurenci škol z celé České republiky rozhodně neztratily. Soutěžní otázky prověřily znalosti nejen z geografie, ale i z historie, přírodopisu a společenských věd. Část úkolů byla navíc zaměřena na aktuální světové dění, což vyžadovalo dobrý přehled o současné situaci. Den v Praze navíc zpestřila řada doprovodných aktivit – od těch čistě zábavných až po naučné, díky kterým jsme se dozvěděli mnoho zajímavých informací.

Všem žákům, kteří vzorně reprezentovali naši školu, děkujeme za jejich snahu a skvělé výsledky.

Iveta Nováková

Děti prvního stupně při úterním branném dnu

BRANNÝ DEN

První květnový týden patřil na naší škole bezpečnosti, disciplíně a praktickým dovednostem. Během dvou dnů si žáci prvního i druhého stupně vyzkoušeli, jak si poradit v krizových situacích, prověřili svou mušku i schopnost orientace v terénu.

Vše odstartovalo v úterý 5. května, kdy školní hřiště a okolí obce ovládly děti z prvního stupně. Program byl nabitý – od hodů granátem až po výuku o varovných signálech a fungování integrovaného záchranného systému (IZS). Největší zájem vyvolala tradičně střelba ze vzduchovky a stanoviště s hasičskou technikou, kde si děti učily ovládat hasicí přístroj a zasahovaly cíle pomocí populární „džberovky“. Nechyběly ani základy první pomoci s přenosem raněného, šifrování, základy topografie a pravidla dopravní výchovy, včetně „co nejpomalejší jízdy“, prakticky si vyzkoušely, co patří do evakuačního zavazadla.

Ve středu 6. května pak štafetu převzal druhý stupeň. Starší žáci se kromě zmíněných disciplín museli popasovat s mnohem náročnějšími úkoly, prověřily své dovednosti v práci s buzolou, čtení v mapových vrstevnicích a znalost okolí obce. Žáci nepracovali jen sami za sebe, ale v týmech, kde byla zásadní spolupráce a rozdělení rolí. V každém ročníku druhého stupně bylo na závěr vyhlášeno nejúspěšnější družstvo, které si za své výkony odneslo zasloužené uznání.

Branné dny ukázaly, že naši žáci mají postřeh, fyzickou i chladnou hlavu. Velké poděkování patří všem organizátorům a dobrovolníkům, kteří pro děti připravili skvělou lekci pro život.

Iveta Nováková

ZDRAVÉ DNY 2026

Ve dnech 5. a 6. května proběhl na naší škole již tradiční projekt Zdravé dny. Dva projektové dny nabídly žákům pestrý program zaměřený na zdravý životní styl, prevenci rizikového chování, bezpečnost, pohyb i duševní pohodu. Oba dny začaly ve většině tříd společnou třídní snídaní. A jak jinak než zdravou. Děti si přinesly různé dobroty z domova, některé si je dokonce připravovaly přímo ve škole. Společné snídaně tak vytvořily příjemný začátek dne a zároveň připomněly, že zdravé stravování může být pestré, chutné i zábavné.

V úterý 5. května byl hlavní program připraven pro žáky 2. stupně. Ti se zapojili do besed, přednášek a zážitkových programů vedených odbornými lektory. Věnovali se například tématům Síť podpory aneb Když je toho moc, Vztahová sebeobrana aneb Když vztah není v pohodě nebo Dva kluci – dva světy. Vyzkoušeli si také zážitkovou sebezpznávací hru Ostrov, která je vedla k zamyšlení nad tím, co je v životě skutečně důležité. Součástí programu byla také jóga a nácvik první pomoci. Odpoledne se žáci 8. tříd a 9. třídy zúčastnili promítání filmu Brácha, po kterém následovala debata o šikaně. Program si pro ně připravil mladý režisér filmu Filip Špinka, který s žáky pak diskutoval o tématu, které film otevírá.

Ve středu 6. května byl program určen především žákům 1. stupně. Mladší děti absolvovaly preventivní programy zaměřené například na témata Kluci versus holky, Naše tělo jako domov nebo Vztahová sebeobrana. Učily se také, jak poskytnout první pomoc, věnovaly se zdravé výživě, dopravní výchově a dalším oblastem souvisejícím se zdravím a bezpečím. Dva z programů vedli lektori z organizace Linka bezpečí, díky nimž se žáci dozvěděli také to, v jakých situacích se mohou na Linku bezpečí obrátit, jak tato služba funguje a jak požádat o pomoc, když si sami nevědí rady.

Nechyběla ani sportovní a branná část projektu – Branný den. Zdravé dny přinesly žákům mnoho nových poznatků, zážitků i praktických dovedností. Program ukázal, že zdraví není jen otázkou pohybu a správného jídelníčku, ale také bezpečí, vztahů, psychické pohody a schopnosti říct si o pomoc, když je potřeba. Podle kladných reakcí žáků se projekt vydařil a věříme, že si z něj každý odnese něco užitečného pro svůj každodenní život.

Jana Renzová

OPĚT V NÁRODNÍM KOLE ZLATÉHO LISTU

Volejme sláva a tři dny se radujeme. Máme další obrovský úspěch. Šestičlenná skupina žáků z 6. třídy a další ze 7. a 8. třídy se 7. května zúčastnili krajského kola přírodovědné soutěže Zlatý list v areálu a okolí Záchrané stanice Pasíčka. Soutěž pro nás dopadla výborně. Starší žáci obsadili v konkurenci téměř dvou desítek škol nádherné 2. místo.

Mladší žáci byli stejně jako vloni bezkonkurenčně nejlepší a přivezli vítězství. A jako vítězi postoupili do národního kola u Náměstí nad Oslavou. Zúčastnili se týdenního soustředění nejlepších kolektivů z celé ČR s bohatým programem exkurzí, přednášek a dalších aktivit. Moc a moc gratulujeme a děkujeme za skvělou reprezentaci naší školy.

Hana Heroldová

VELKÝ ÚSPĚCH VE FINÁLE

V úterý 12. května proběhlo ve Středisku volného času Litomyšl finále přírodovědné poznávací soutěže pro žáky 2.–8. ročníků základních škol regionu Litomyšlska. Soutěži předcházela tři postupová kola (podzimní, zimní a jarní), do nichž se z naší školy zapojilo přibližně 30 soutěžících, přičemž do finále mezi nejlepší účastníky ze všech škol Litomyšlska postoupilo 13 našich žáků, tedy téměř polovina zúčastněných.

Mladí přírodovědci z morašické školy zde dosáhli mimořádného úspěchu a byli nejlepší napříč kategoriemi. Nejvýraznější výsledky zaznamenali zejména v 8. ročníku, kde obsadili kompletní první čtveřici.

Umístění žáků naší školy (1.–4. místo):

- 6. třída:** 1. místo Zora Jokešová,
2. místo Václav Dvořák
- 7. třída:** 1. místo Matyáš Lněnička,
4. místo Antonín Motyčka
- 8. třída:** 1. místo Karolína Šiklová,
2. místo Šarlota Olbrichová,
3. místo Natálie Hudečková,
4. místo Adéla Kmošková

Úspěchy žáků odrážejí jejich vztah k přírodě, zaujetí pro bádání i svědomitou přípravu na jednotlivá kola soutěže. Všem soutěžícím děkujeme za skvělou reprezentaci školy a vítězům srdečně gratulujeme k vynikajícím výsledkům.

Hana Heroldová

CVIČNÝ POŽÁRNÍ POPLACH S EVAKUACÍ

Ve čtvrtek 14. května jsme zažili velmi dobrodružné dopoledne. Během vyučování se najednou rozezněl požární poplach. Z kotelny se začal valit hustý dým, který postupně zaplnil všechny chodby. Za pouhé dvě a půl minuty byli všichni žáci i pedagogové v klidu evakuováni a v bezpečí venku. Během chvilky dorazily hasičské jednotky z Morašic, Litomyšle a také vozidlo s hasičím ramenem a plošinou ze Svitav. Zachránili naše uvězněné žáky ze zakouřeného prostředí v třetím nadzemním podlaží. Pár žáků bylo vyzvednuto plošinou, část byla snesena na nosítkách a část sešla zakouřenými chodbami zaplněnými neprůhledným kouřem v plynových maskách za doprovodu hasičů. Tímto děkujeme našim devátákům, kteří se nechali zachránit. Ti byli také jedinými žáky, kteří o připravovaném cvičení věděli. Po úspěšném cvičení si všichni také mohli prohlédnout hasičské vozy a ti starší si v plné zbroji vyzkoušeli hasit oheň hasičskými přístroji. Teď už je budou umět správně použít.

Veronika Javůrková a Miloš Krejčí

ŠACHOVÝ TURNAJ

V pondělí 18. května se v naší škole uskutečnil šachový turnaj. Zúčastnit se mohli nejenom žáci a žákyně ze šachového kroužku, ale i ostatní zájemci. Z Litomyšle přijela hlavní rozhodčí, lektorka Lucie Bartošová spolu s dalšími potřebnými šachovnicemi, figurkami a digitálními hodinami.

V učebně fyziky se všichni nahlášení šachisté sešli ve 12.30 hod. Celkem se dostavilo 27 hráčů z 1.–7. třídy naší školy. Po prezentaci, představení lektorky a ujasnění pravidel šachového turnaje podle pravidel FIDE hra začala. Mladší šachisté šachové digitální hodiny nepotřebovali. Hráči se dělili podle tříd. Nejmladší začínající šachisté z 1. třídy, ostatní z 1. stupně: 2.–5. třídy a nejstarší z 2. stupně základní školy.

Na závěr dostali všichni zúčastnění malé občerstvení v podobě zmrzlinových kornoutů. Ochotní žáci nám pomohli roztrždit a dát do pořádku zapůjčené věci na turnaj. Je úžasné, že i ti, co nemají tolik času na šachový kroužek, neváhali přijít a poměřit síly s ostatními. Skvělá zkušenost, nemyslíte?

Zdeňka Fikejzová

POHÁR MALÝCH MISTRŮ

Morašice, Cerekvice, Dolní Újezd, Němčice, Osík

2. ročník turnaje v malé kopané Pohár malých mistrů pořádán oddílem kopané TJ Sokol Morašice ve spolupráci a pod záštitou starostky obce Morašice a ředitele Masarykovy ZŠ Morašice se konal v pátek 22. května dopoledne na fotbalovém hřišti TJ Sokol Morašice. Hrály spolu smíšené týmy žáků a žákyní 3. až 5. tříd. Pozvání letos přijaly školy z Cerekvice, Dolního Újezda, Němčic a Osíku. Z původně pozvaných škol se některé omluvily, protože ve stejném termínu probíhala i regionální

soutěž mladých hasičů, na které měly také nominovány své žáky. Stejně jako loni zvítězil Dolní Újezd, letos před druhým Osíkem a třetí skončily domácí Morašice. Na hřišti ale bylo plno, protože deváťáci připravili pro žáky ostatních tříd sportovní soutěže na několika stanovištích. Postupně se vystřídali ve fandění i ve sportovně dovednostních hrách všichni žáci školy. Vyšlo i nádherné počasí. Všichni si užili báječný jarní sportovní den!

Adam Chrobák a Miloš Krejčí

DOJETÍ I POBAVENÍ

Tak působí příběhy našich sousedů

I letos jsme se zapojili do projektu Příběhy našich sousedů od Paměti národa. Naši deváťáci zpovídali na kameru Antonína Proška z Nových Sidel a Petra Kučery z Nových Hradů. Během půl roku sestavovali scénář, vymýšleli různé nápady, jak reportáž ozvláštnit, nahrávali průvodní komentáře a dotáčeli scénky.

Výsledek své práce jeli odprezentovat 9. června do Poličky, kde proběhlo setkání šesti žákovských týmů ze škol z Poličky, Trstěnice, Lubné a Morašice za účasti všech pamětníků. Naši žáci sklidili za své reportáže i připravenou prezentaci velké uznání. Dramatizace událostí 50. let a pocta všem vystěhovaným rodinám publi-

kum dojala tak, že jsme si museli na hodnocení porotou chvíli počkat, až budou schopni slova. Následně si žáci vyslechli, že by jejich výslednou práci měli učitelé pouštět v hodinách dějepisu a zaslouží si to největší hodnocení. Oproti tomu humorná scénka, jak pan Kučera organizoval projevy na balkonu Melantrichu, aby následně zanechal politickou opravu státu a raději se vrhl na opravu zámku v Nových Hradech diváky pobavila.

Jsm rádi, že se můžeme zapojit do tohoto smysluplného projektu, protože vzpomínky lidí je třeba zachovat, aby se budoucí generace mohly poučit a nedělat ty stejné chyby.

Veronika Javůrková a Marie Jílková

Na projektu se podílely dva týmy deváťáků, za svou práci získaly velké uznání poroty.

Příběh Petra Kučery z Nových Hradů:
<https://www.pribehynasichsousedu.cz/policsko-a-morasice/policsko-a-morasice-2025-2026/kucera-petr/>

Příběh Antonína Proška z Nových Sidel:
<https://www.pribehynasichsousedu.cz/policsko-a-morasice/policsko-a-morasice-2025-2026/prosek-antonin/>

BOTANICKÁ ZAHRADA OBRAZEM

DALŠÍ FOTBALOVÝ ROČNÍK ZA NÁMI

Před rokem muži dostali dodatečnou nabídku postupu do krajské 7. ligy pardubicko-chrudimské skupiny A. Tým okolo hrajícího trenéra Václava Štancle těžkou výzvu přijal a pustil se do očekávaných bojů o udržení. Jedinou, avšak výraznou posilou, byl návrat historicky nejlepšího morašického střelce Bohumila Válka. Ale ukázalo se, že i s téměř totožnou sestavou z předchozího roku v okrese, nejsou v áčkové skupině pouze do počtu. Nebýt přílišných výkyvů, mohli se pohybovat v klidnějších vodách i dříve. Takto si po promarněných zápasech s rovnocennějšími soupeři a po až zázračném semknutí okleštěné sestavy v posledních pěti zápasech uhráli svoje setrvání v soutěži až v posledním zápase, kde vybojovali neuvěřitelnou remízu 6:6. Také díky závažání soupeře z Horního Jelení si poskočili na nesestupové 12. místo. Za uplynulou sezónu muži odehráli 33 zápasů s bilancí 10 výher, 3 remíz a 20 porážek. Nejlepším střelcem byl Bohumil Válek s 15 góly. Nová sezóna je opět čeká ve skupině A, tentokrát okořeněná sousedským derby s „béčkem“ Dolního Újezda. V době uzávěrky probíhá horečné obvolávání a domlouvání posil pro příští rok. Protože některé odchody nebo konce jsou avizované a jarní počty už byly opravdu hraniční, takže ani během krátké letní pauzy není čas na odpočinek.

Naši dorostenci Lukáš Němec, Lukáš Mach a Jan Kopecký opět strávili sezónu na Horním Újezdě, kde druhý rok po sobě hráli „jedenáctkový“ okresní přebor pod OFS Chrudim, kam se přihlásilo 7 týmů. Tabulka se pomyslně rozdělila na dvě výkonnostní poloviny, kde tým s našimi kluky patřil k tě lepším, a nakonec vybojovali krásné 2. místo. Pro příští ročník se hlavička našeho klubu bude po delší době objevovat i v této kategorii, neboť naši dorostenci se spojí do souklubí s družstvem ze Sebranic, se kterým budou hrát okresní přebor Svitavská. Oba Lukášové zároveň navážou na své první zimní starty za áčko, do kterého se v létě hodlají k naší velké radosti přesunout.

Starší žáci byli tuto sezónu opět zapůjčeni do spojeného družstva Horního Újezdu a Čisté, které za nás vedl Martin Kovář. Hráči se museli popasovat s odchodem hlavních tahounů týmu, což se odrazilo na výkonech i výsledcích a základní část okresního přeboru 8+1 zakončili na 7. místě. Do nadstavby, skládající se z týmů z druhé poloviny tabulky, ale vstoupil úplně jiný tým, a kromě jedné remízy všechny zápasy opanoval a v celkové soutěži si tak vybojoval 5. místo. Nejlepším střelcem této kategorie se stal Daniel Křivka se 7 góly.

Mladší žáci odehráli sezónu v okresním přeboru 7+1 opět ve spojení s Horním Újezdem pod vedením Jiřího Lněničky. Podzim se dětem příliš nevydařil, nasbíraly pouze 7 bodů. Na jaře se tým ale výrazně zvedl a v konečném zúčtování z toho nakonec bylo krásné 5. místo. Nejlepším střelcem se stal Šimon Vrbica se 16 góly. Novinkou uplynulé sezóny byl pohár OFS Svitavy, ve kterém naše souklubí vybojovalo 4. místo a ve kterém děti hrá-

ly na celé hřiště 10+1. Od nové sezóny toto starší žáky čeká pravidelně, neboť jsme v souklubí s Horním Újezdem přihlásili krajskou soutěž. Mladším žákům se v ní zvětší hřiště na 8+1.

Starší příprava letos začala ve spojení s Horním Újezdem. Jaro ale z důvodu velkého množství dětí a spravedlivého vytížení fungovala samostatně. To se sice podepsalo na výkonech, ale v této kategorii je důležitá především radost z fotbalu. Se sezónou se rozloučily na závěrečném turnaji v Březové nad Svitavou, kde obsadily 10. místo.

Mladší příprava fungovala s Horním Újezdem po celý rok. Děti bylo více než dost, dokonce tolik, že se na jarní část vytvořil samostatný „B“ tým z méně vytěžovaných hráčů a pravidelně se pořádali neoficiální turnaje společně se Sebranicemi, Dolním i Horním Újezdem. Díky tomu děti mohly získat více herních zkušeností a také si užily více radosti z výsledků. Na finálovém turnaji v Horním Újezdě obsadily 8. místo. Do příští sezóny se starší příprava opět spojí s Horním Újezdem, se kterým vytvoříme dvě družstva, mladší příprava pro dostatek dětí bude fungovat samostatně.

Dobrou zprávou pro náš oddíl mimo katastr naší obce je i to, že Vojta Huryta s Danem Válkem budou s velkou pravděpodobností od léta spoluhráči v pardubické fotbalové akademii. Marťa Famfulíková bude již třetí sezónu působit v klubu FK Pardubice a druhým rokem nastupovat v 1. juniorské lize.

Horší zprávou je, že jsme letos nebyli mezi úspěšnými žadateli o dotaci Pardubického kraje, kterou jsme chtěli použít na opravu chátrajících laviček. I přes tuto kaňku na kráse v našem areálu se u nás opět líbilo pardubickému krajskému fotbalovému svazu, který u nás za deštivého počasí a obětavé spolupráce Famfulíkových uspořádal turnaj dívčích okresních výběrů. I letos proběhl ve spolupráci se školou Pohár malých mistrů.

Příprava

Na konci března se konala valná hromada, na které jsem byl zvolen novým předsedou TJ Sokol. Volba na mě nepadla proto, že bych se na tento post hnál pro nadbytek volného času nebo nedostatek sokolských „funkcí“. Nebyl ani požadavek, aby byl nový předseda z co největší dálky. Asi jsem si na tento post „naběhl“ svojí iniciativou při řešení rozličných věcí v sokolském oddíle v uplynulých letech i tím, že mi nepřišlo správné říct kategorické „ne“ ve chvíli, kdy tak učinili ostatní kandidáti. Stejně jako na předsedu se nám nehnuli lidé ani do výboru, který byl nově zúžen pouze na 7 lidí, spolu se mnou byl zvolen Dominik Štancil, Michal Frank, Milan Chmelík, Milan Klement, Jiří Famfulík a Miloš Kopecký. Jenom poslední dva jsou Morašáci. Sami dobře víte, že to nejsou zrovna zástupci nové generace. Především díky více než dvacetileté práci Jirky Famfulíka máme A-tým, kde hrají prim naši odchovanci. Máme základnu dětí, ze kterých se můžou rekrutovat další pokračovatelé více než pětadesátileté fotbalové tradice, ale jak praví klasik: „On se ten fotbal sám neudělá“.

Mimochodem, víte, jak jsme přišli k dorosteneckému soukлубu se Sebranicemi, byt kmenové dorostence napočítáme na prstech jedné ruky? Díky tomu, že jeden z těch kluků má tátu ochotného zajišťovat dopravu na fotbal a administrativu spojenou se zápasem. Tím rodičem je Miloš Kopecký. Samozřejmě ne každý z rodičů má zkušenosti, talent nebo ambice na to, aby u nás v oddíle trénoval, to ostatně není náplň ani Milošovy práce. Fotbal na vesnici ale zahrnuje spoustu činností, které musí někdo udělat, aby to celé soukolí fungovalo. Od sehnání peněz na provoz (administrativa dotací, žádosti o příspěvky, sehnání sponzorů), přes údržbu areálu a dopravu dětí na zápas, až po trenéry, kteří zásadní měrou ovlivňují jak radost dětí ze sportu, tak díky komunikaci s rodiči dobrý pocit z účasti v naší fotbalové komunitě. Já bych touto cestou poprosil, abychom těch aktivních a iniciativních rodičů a fanoušků, především přímo z Morašic, měli víc, protože když to nemalé břímě pone se jen pár lidí, můžou se jim postupně podlomit kolena.

Starší žáci

Morašáci, rodiče, fanoušci, kontaktujte trenéry svých kategorií nebo mě, pokud máte nápad nebo sílu na něco, čím můžete být prospěšní! S áčkem jsem letos objel areály týmů nejvyšší krajské soutěže na Pardubicku a Chrudimsku. Troufnu si tvrdit, že při souhrnném hodnocení kvality hřiště, komfortu kabin a nabídky občerstvení jsme mezi nejlepšími třemi. Nevím, jestli nám k udržení života v tomto areálu pomůžou lepší webové stránky nebo sociální sítě, o které se ve zbytcích volného času snažíme, nebo nějaké super výsledky... Ale vím, že to dlouhodobě nepůjde udržet bez lidí, kteří budou mít k Morašicím, morašickému hřišti nebo historii morašického fotbalu opravdový vztah, nepůjde to bez „srdcařů“. O čemž se v minulých dnech přesvědčili i ve dvanáctitisícové Litomyšli, což je smutné i ostudné zároveň. Chci věřit, že na konci „mého“ čtyřletého období budeme mít já i další „srdcaři“ stále dost síly, i díky tomu, že do tohoto našeho jádra začleníme další obětavé lidi. Chci věřit, že budeme mít nadále dvakrát týdně hřiště plné dětí, že budeme mít v nějaké formě i dorost, z něhož bude početný ročník 2012 už pomalu klepat na dveře áčkařské kabiny. A že to všechno na sebe nabalí takovou náladu, že na setkávání na našem hřišti a na emoce, které nabízí jen sport, se bude těšit více a více lidí.

Závěrem bych chtěl jménem celého fotbalového oddílu poděkovat. Jednak všem, kteří už nějak zapojení do naší činnosti jsou, v první řadě trenérům, ale i všem ochotným rodičům. Také Verče s Martinem za skvělé hospodské zázemí, obci Morašice za podporu a spolupráci, okolním obcím i všem sponzorům za příspěvky, TJ Horní Újezd a Sokolu Čistá za spolupráci. Děkujeme i fanouškům a doufáme v jejich rostoucí podporu. Přejeme hezké prázdniny, zasloužený odpočinek a později se znovu těšíme na setkání při trénincích a zápasech. Veškeré informace o dění v klubu sledujte na sociálních sítích TJ Sokol Morašice (Facebook, Instagram) nebo na webových stránkách www.sokolmorasice.cz.

Václav Štancil

JUBILEJNÍ SETKÁNÍ FOTBALOVÝCH PŘÍZNIVCŮ

V sobotu 27. června se již po dvacáté sešli přátelé morašického fotbalu bez rozdílu věku na tradičním setkání v hospodě U Růže. Společně odpoledne jsme zahájili návštěvou hřbitova, kde jsme uctili památku Ladislava Tobka (Boříka). Společně jsme si od srdce také zazpívali morašickou fotbalovou hymnu s kytarovým doprovodem. Poté starostka obce Pavlína Jarešová předala ocenění zasloužilým fotbalistům. Celé jubilejní setkání se neslo v přátelské atmosféře, i když panovalo velmi teplé počasí.

Jan Hendrych

LETOS ČTVRTĚ VYHRÁLO HŘBITOVNÍ KVÍTÍ

V neděli 5. července se uskutečnil 35. ročník Turnaje morašických čtvrtí. Na hřišti se opět sešlo velké množství hráčů i diváků, kteří vytvořili skvělou atmosféru. Přestože se během odpoledne přehnal pásma dešťových přeháněk, náladu nikomu nezkažilo. Jak poznamenala jedna z maminek: „Fotbalisti nejsou žádné bábovky. Oni to zvládnou i s deštěm.“

Napínavé byly nejen jednotlivé zápasy mezi čtvrtěmi, ale také penaltové rozstřely. Vítězem letošního ročníku se stala čtvrt Hřbitovní kvítí.

Fotbalový tým Hřbitovní kvítí

Hráči a obyvatelé této čtvrti měli z vítězství takovou radost, že skandovali: „Hřbitovní kvítí jinak to nevidím!“ Nejlepším střelcem turnaje se stal Jan Šimek s 13 vstřelenými góly. V soutěži žen v penaltách zvítězila Veronika Voženílková, mezi muži si prvenství vybojoval Vojtěch Kmošek.

Výsledková listina: **1. Hřbitovní kvítí**
2. Řikovice
3. Kaučina
4. Mexiko
5. Františka
6. Za Rychtou

Společně jsme si užili příjemné sportovní odpoledne plné radosti z fotbalu. Po vyhlášení výsledků jsme se však nerozešli domů. O večerní zábavu se postaral DJ. Děkujeme také za zajištění občerstvení Veronice Říhové a jejímu týmu a také Petru Sládkovi.

Martin Ropek

FRANTIŠEK KUŘE:

Dříve platilo, že když něco chceš, tak si to vyrob sám

Morašice u Litomyšle se pyšní návsí lemovanou tradičními statky. Takovouto zmínku jsme našli v publikaci Morašic u Chrudimi vydané k oslavám 800 let jejich obce. A právě do jednoho ze statků jsme zavítali tentokrát i my. Dveře svého domova nám otevřel František Kuře, kterému děkujeme za otevřenost a milé přijetí. A věřte, že se máte v dalších řádcích na co těšit. V rozhovoru se dozvíte například i to, že právě v Morašicích pravděpodobně vzniklo první elektroauto.

Hned po otevření dveří na nás dýchla opravdová atmosféra venkova. Ze silnice bych vůbec neřekla, že je váš statek tak rozlehlý.

Tento statek koupil můj dědeček. Můj tatínek sem se svými rodiči přišel z Mladočova asi před sto lety. Dům patří mezi opravdu tradiční venkovská stavení. Maminka, rozená Burešová, ale pocházela z Morašic, jen z jiného statku. Ke každému hospodářství tehdy patřila i pole, takže s tím bylo spojeno hodně práce a hospodaření, jak bylo dříve běžné. K našemu statku patřila pole až směrem k lesu u Újezdce. Čím větší statek, tím více práce.

Takže jste musel už od útlého dětství pomáhat?

Měl jsem krásné dětství. Samozřejmě jsme pomáhali, ale že bych hned po příchodu ze školy musel pracovat, to si nepamatuji. Měli jsme hodně strýčků a tetiček, kteří s prací pomáhali. Byli to bratři mojí babičky. Bylo tu hodně dospělých, protože babička měla sedm sourozenců. Pak ale vzpomínám, že v roce 1967 jsme v příbuzenstvu zažili několik úmrtí.

Jak jste to snášel?

Dříve byla smrt více vnímána jako běžná součást života, i když to samozřejmě nikdy nebylo jednoduché.

Příjmení Kuře je spojeno také s historií morašického vodojemu. Týká se to vaší rodiny?

Když se v roce 1956 začal připravovat vodovod a objednal se vrt, hledal se vhodný pozemek. Můj otec pomoci virgule hledal místo, kde by byla voda.

Podařilo se to?

Ano, podařilo. Směrem na Lažany byly vyhloubeny tři hluboké vrt. Voda byla kvalitní, i když více železitá. Několik let však sloužila jako záložní zdroj. Když byl ve hlavním vrtu vody nedostatek, přiváděla se z těchto vrtů venkovním vodovodním potrubím až do vodárny. Do konce ani v zimě nezamrzala.

Kdy se začal stavět vodovod?

Vodovod se začal budovat v roce 1958 a o dva roky později byl hotový rozvod i s přípojkami. Můj otec byl od samého začátku až do roku 1974 správcem vodovodu.

FRANTIŠEK KUŘE

- Narodil se 19. září 1943.
- Společně s rodiči a mladší sestrou Marií vyrůstal na rodném statku čp. 10.
- Až do konce roku 2025 se staral o provoz morašického vodojemu.
- Svůj profesní život strávil v místním zemědělském družstvu.
- Ve volném čase se věnuje zejména hudbě, elektrotechnice a výrobě vlastních zlepšováků.
- S manželkou Jarmilou vychovali tři děti – Michala, Evu a Honzu.
- Dnes jim dělá radost šest vnoučat – jeden vnuk a pět vnuček.

Poté odešel do důchodu, ale o vodárnu se staral dál. Když už nemohl, začal jsem ho zastupovat. Ve skutečnosti se o ni staral až do roku 1992.

Samospádem bez potřeby energie voda proudí pouze do Nových Sidel a Tržku. Tyto dvě vesnice jsou zásobovány bez problémů, tam voda teče vlastně sama, pro Morašice to neplatí.

Takže jste to po něm pak naplno přebíral vy?

Ano. Od roku 1992 až do konce roku 2025 jsem docházel k vodojemu pravidelně několikrát týdně. Ve dvaosmdesáti letech už pro mě ale bylo zvedání těžkých deklů náročné. Některé váží i půl metráku.

To je ale úctyhodná práce a každodenní závazek pro celou obec!

Tatínek tím doslova žil. Chodil tam každý den. Já už méně, tak dvakrát týdně, když bylo všechno v pořádku. Chodil jsem údolím kolem jezírka se psem, byla to krásná procházka. Nebo jsem tam jezdil na mopedu.

Maturant František Kuře

Dodnes si vás pamatuji z dob, kdy jsem chodila do základní školy, že jste tehdy chodíval s opravdu velkým psem, který byl nepřehlédnutelný.

My jsme doma chovali hlavně menší psy nebo německé ovčáky. Poslední pes plemene barzoj byl náš poslední a taky největší. Naše fenka německého ovčáka pod barzojem doslova prošla jako pod mostem. Jednou jsem s ním šel zkontrolovat vodárnu a na návsi u Krejsových měli malého psa. Můj barzoj prudce cuknul a táhl mě za ním. Nikomu ale nikdy neublížil. Byl opravdu moc hodný.

Co bylo vaším hlavním úkolem u vodojemu?

Měl jsem za úkol sledovat provoz vodojemu, kompresorem doplňovat vzduch do tlakových nádob a jednou za měsíc jsem musel objíždět vodoměry družstevních odběratelů. Původně jich bylo deset, ale časem jejich počet klesl. Po každé kontrole jsem musel nahlásit aktuální stav.

Pokud vypadne elektrický proud, nastane ve vodojemu problém? Málokdo si uvědomuje, že aby z kohoutků tekla voda, je potřeba také elektřina.

Samozřejmě. Když nešla elektřina, musel jsem hned nastoupit. V posledních letech nám už pomáhal obecní agregát, takže jsem se staral i o jeho obsluhu. Vzpomínám si, že jednou musela být přivezena dokonce velká pojízdná centrála, aby fungovala elektřina v kravině. Samospádem bez potřeby energie voda proudí pouze do Nových Sidel a Tržku. Tyto dvě vesnice jsou zásobovány bez problémů, tam voda teče vlastně sama, pro Morašice to neplatí.

Vzpomenete na nějaký největší výpadek?

Například před pár lety, kdy spadl strom na elektrické vedení a byl vyvrácen stožár vysokého napětí. Společ-

nost ČEZ má nastaveno, že obec nesmí být bez elektřiny déle než tři dny. Už následující den proto přivezli tři velké agregáty, které zapojili, aby byla v celé obci elektřina a tekla voda.

Jak se za ta léta, kdy jste se o vodárnu staral, změnil její provoz?

Změnil se hodně. Dnes už je všechno hlídáno na dálku. Přes vysílačku se odesílají všechny důležité informace na ústředí do Poličky. Když vypadne elektřina, vědí to tam dřív, než si toho všimnu já tady v Morašicích. Sledují dálkové odběr vody i celý provoz.

Pojďme spolu ještě zavzpomínat na vaše dětství.

Jak vzpomínáte na školní léta?

Základní školu jsem navštěvoval tady v Morašicích a potom jsem nastoupil na zemědělskou technickou školu v Litomyšli. Bylo to studium zakončené maturitou. Studoval jsem tam v letech 1957 až 1961 a byl jsem jeden z prvních z Morašic, kdo získal maturitu.

Pak studentské období vystřídala vojna?

Na vojně jsem nebyl, měl jsem modrou knížku. Jeden rok jsem totiž strávil v sanatoriu v Jevíčku. Ve dvaačacetiletých letech se u mě projevila tuberkulóza, kterou jsem zdědil po dědečkovi. Musel jsem podstoupit několik operací plic. Z naší rodiny byl nakonec na vojně jen syn Michal.

Takže nástup do místního zemědělského družstva byl asi jasnou volbou?

V té době to bylo celkem přirozené. Po škole jsem rovnou nastoupil do morašického JZD. Pracoval jsem v dílně společně se svým otcem a panem Zachářem. Prvního půl roku byla dílna přímo u nás doma. V morašickém družstvu jsem pracoval od roku 1961 až do odchodu do důchodu v roce 2004.

Novomanželé Kuřovi v roce 1972

Vánoce s dědečkem Františkem v roce 1987

Dá se říct, že jste to do práce měl doslova přes dvůr.

Přesně tak. V roce 1965 byla naše stodola přestavěna na dílnu, kde jsem pracoval čtrnáct let. Později se postavily nové dílny nahoře, jak je známe dnes. Potom jsem pracoval na ÚOSce (Údržbářsko-ošetřovatelská stanice). Vlastně jsem to nikdy do práce neměl daleko, protože družstvo máme hned za domem.

Mělo to i nějakou nevýhodu?

Nevýhodou bylo, že jsem byl pořád po ruce. V sobotu, v neděli, ve dne i v noci, zkrátka neustále. Nejčastěji mě volali, když se porouchaly v kravíně pojízdné žlaby. Stávalo se, že jsem se v sobotu večer vykoupal a už jsem musel běžet do kravína.

Mohu potvrdit, že první elektroautíčko v Morašicích bylo naše. Sestrojil jsem ho v letech 1972 a 1973 pro děti a poháněl ho akumulátor. O dnešních elektroautech se tehdy lidem ani nesnilo.

Přes den práce v družstvu, potom kontrola vodárny. Zbýval vůbec čas na nějaké koníčky?

Zbýval, a to na trumpetu. Jsem v podstatě samouk, i když mě soukromě něco naučil pan Vodehnal z Morašic. Do kapely mě přivedl Standa Hájek, zdejší rodák, který založil kapelu v Karose. Hrál jsem v ní čtyřicet let, od jejího vzniku až do jejího konce. Současně jsem od roku 1974 hrál také v Dechovém orchestru Litomyšl. Když bylo synovi Michalovi dvanáct let, začal v ní hrát také, později se přidal i mladší syn Honza na klarinet. Takže jsem si v jedné kapele zahrál s oběma syny.

Hudba zřejmě vyžadovala hodně času. Jak často jste cvičil?

Učil jsem se podle rad svého učitele. Říkával mi, že musím hrát každý den alespoň hodinu. Cvičil jsem s magnetofonem i rádiem a díky tomu jsem se postupně naučil z paměti zahrát spoustu skladeb. S hudbou jsem ale začal už v dětství.

Předpokládám, že o víkendech jste často vyrážel hrát na různé akce. Je to tak?

S Hájkovou kapelou z Karosy Vysoké Mýto jsem pravidelně jezdil hrát na plesy.

Máte spočítáno, na kolika plesech jste za svůj život hrál? Nebo se to v tom počtu ani už nedá?

To už se asi ani spočítat nedá. Odehrál jsem celkem čtyřicet plesových sezon. Hrál jsem s kapelou z Vysokého Mýta a s dechovkou z Litomyšle. Často jsem také hrál na trumpetu při pohřbech.

Zdá se, že po odchodu do důchodu jste měl možná ještě více práce než dříve.

Jako čerstvý důchodce jsem byl hodně žádaný. Mohl jsem se přizpůsobit, protože už jsem nebyl vázaný zaměstnáním. Prvních deset let bylo nejintenzivnějších. Díky časové flexibilitě jsem velmi často hrál také při pohřbech, většinou společně s panem Králem. Když později skončila Hájkova kapela, založili zbývající muzikanti skupinu Vepřo Knedlo Zelo.

Takže Vepřo Knedlo Zelo je původem morašická kapela?

Ano. Když Hájkova kapela skončila, protože se její členové odstěhovali nebo zemřeli, založili zbývající muzikanti v roce 1992 kapelu Vepřo Knedlo Zelo. Hlavním

zakládajícím členem byl Karel Telecký. Deset let jsem jim pomáhal. Byl jsem u jejich začátků a poskytl jim i svou aparaturu.

A na jaké další hudební nástroje umíte hrát, protože víme, že u trumpety jste jenom nezůstal?

Hrál jsem také na housle. Byl jsem členem Morašického komorního kvarteta. Hrál tam doktor František Kopecký na violoncello, můj otec na violu, já druhé housle a pak Jan Němec z čp. 11. První housle hrál doktorův syn Mirek Kopecký. Později si s námi chodila zahrát také Hanča Ryšanová z Lažan, dcera bývalé učitelky, Pepík Tobek z Lažan a mladší doktorův syn Franta. Občas se přidal i pan Matějka, hlavně o Velikonocích, když nechyběla štamprlička.

Na housle jste se učil od koho?

Chodil jsem se učit k Vladimíru Novákovi do Višňovské ulice čp. 66. Pro zajímavost můj otec byl jeho první žák a já jeho poslední.

Těmito hudebními nástroji ale u vás nekončíme...

Na varhany jsem se naučil hrát jako samouk. Můj tatínek na ně hrával, a dokonce je uměl i opravovat. Byl to všeuměl, který si poradil snad s každou prací. Asi před čtyřiceti lety jsem se pak pustil do výroby vlastního elektronického hudebního nástroje.

Podle jakého návodu jste elektrické varhany sestavil?

Podle návodů v časopisech. Postupoval jsem podle nich, a tak jsem si vyrobil vlastní varhany. Dnes už jsou po technické stránce samozřejmě zastaralé, ale stále funkční.

Jaké byly ale vaše začátky v elektrotechnice?

Začínal jsem s malými rádi. Později jsem se hodně věnoval výrobě zesilovačů pro kapely, ozvučení zpěvu i celé aparatury. Pořád jsem se snažil všechno vylepšovat. Dodnes po světě běhá spousta mých výrobků, i když některé už lidé dávno vyhodili. Aparaturu jsem vyráběl také pro kapelu Vepřo Knedlo Zelo. Dnes mají profesionální techniku, ale dříve používali i moje výrobky. Reprobedny jsem si vyráběl sám. Také Standa Hájek mě tehdy oslovil právě proto, že jsem vyráběl zesilovače. Nejenže jsem s nimi hrál a zajišťoval zesilovací techniku, ale po koncertech jsem jim často dělal i řidiče.

Takže jste si dokázal vyrobit potřeby pro kapelu, zesilovače i hudební nástroje. Co ještě?

Například vyhřívání do bot. Kvůli své nemoci mám často studené ruce a hlavně nohy, tak mě napadlo vyrobit si vlastní vyhřívání. Paní doktorka mě za ten nápad dokonce pochválila, jen mě upozornila, že musím být opatrný, protože mám v končetinách sníženou citlivost.

Jak dlouho se elektronice věnujete?

Od čtrnácti let. Tatínek mě přivedl k panu Němcovi z čp. 11. Byl to výborný amatér a často mi radil s tím, co jsem vyráběl. Velkou inspirací pro mě byl časopis Amatérské rádio. Dodnes mám spoustu čísel schovaných, některá jsem už ale předal dál.

Co šlo vyrobit doma, to jsem si většinou vyrobil.

Království Františka Kuřeho

Bohuslav Říha, František Kuře ml.
a Vlastimil Vodehnal při akci v Morašicích

MUZIKANTI V MORAŠICÍCH

Morašice se mohou pyšnit bohatou hudební tradicí, ze které vzešlo hned několik zajímavých hudebních uskupení i osobností.

Nejstarším hudebním nástrojem je lidský hlas. Postupem času lidé ke zpěvu přidávali nejrůznější hudební nástroje a vznikl tak pestrý svět hudby, jak jej známe dnes. Z historických pramenů sice nevíme o tom, že by se v Morašicích vyráběly hudební nástroje, víme však, že zde žili lidé, kteří dokázali předávat lásku k hudbě dalším generacím. V době, kdy ještě neexistovaly základní umělecké školy ani lidové školy umění, učili děti hrát nadšení hudebníci a místní všumělové.

Jedním z nich byl Vladimír Novák (1887–1956) z Morašic, který byl mimořádně hudebně nadaný. Učil místní i přespolní děti hrát na housle, klarinet, trubku, harmoniku, a dokonce i na kontrabas. Byl skutečně všestranným muzikantem. Podle vzpomínek pamětníků měl své vlastní metody výuky. Když někdo hrál falešně, proutkem nebo smyčcem ho klepl přes prsty. Hrál se převážně z paměti a notové zápisy se tehdy často přepisovaly ručně.

Na tuto tradici navázalo také Morašické komorní kvarteto, které vzniklo především pro radost z muzíkování. Veřejně vystupovalo jen výjimečně. Například při oslavách Mezinárodního dne žen pro státní statek, kdy objížděli jednotlivé farmy. Scházela se parta místních muzikantů – doktor František Kopecký (violoncello), František Kuře starší (viola), František Kuře mladší (housle), Josef Tobek z Lažan (housle). Také si s nimi přišli zahrát na housle Jan Němec, doktorovi synové Jaromír a František Kopečtí, Hana Ryšanová z Lažan a Václav Matějka.

Hudebníci se scházeli především proto, že je hudba bavila. Pravidelně se setkávali v hospodě U Pelánů (čp. 20). V pondělí býval zavírací den, a tak hrávali dole v lokále jen sami pro sebe. Jejich muzika však přilákala tolik posluchačů, že hospodský měl i během zavíra-

Muzikanti J. Tobek, J. Krejsa a V. Matějka hrají ženám k MDŽ v roce 1975.

cího dne plnou hospodu. Jak s úsměvem vzpomínají pamětníci, právě díky hudbě se z pondělků často stával jeden z neživějších večerů v týdnu.

Významnou stopu zanechala také hudební skupina Vepřo Knedlo Zelo, která vznikla v roce 1992 po skončení činnosti Hájkovy taneční kapely z Vysokého Mýta. Jejím hlavním zakládajícím členem byl Karel Telecký. Kapela působí dodnes a její součástí je několik muzikantů z Morašic. Pravidelně vystupuje na plesech, zábavách i dalších kulturních akcích v širokém okolí.

Další kapelou, která má své kořeny v Morašicích, je Parkoviště pro velbloudy. Založila ji parta kamarádů z Morašic v čele s Karlem Teleckým ml. ještě během studií. Z jejich společného muzicírování postupně vyrostl také projekt Hudba pomáhá. Jeho členové začínali hrát v morašickém kostele, později přizvali další nejen kamarády ze středních škol a vytvořili větší hudební uskupení. Dnes pořádají každoročně předvánoční benefiční koncerty v okolních městech, jejichž výtežek putuje rodinám pečujícím o děti se zdravotním postižením. Dva koncerty tradičně pořádají i ve svých rodných Morašicích.

Tradice výuky hry na hudební nástroje v obci pokračuje dodnes. Významnou roli v jejím rozvíjení hraje pobočka ZUŠ Dolní Újezd v Morašicích, kde zkušení učitelé předávají dětem lásku k hudbě prostřednictvím zpěvu i výuky celé řady hudebních nástrojů. Díky jejich práci vyrůstá nová generace muzikantů, kteří navazují na bohatý hudební odkaz našich předků. A nejen z této školy, ale i z Morašic samotných, vzešla řada talentovaných zpěváků, hudebníků a muzikantů, kteří svým uměním dělají radost publiku doma i daleko za hranicemi naší obce.

Hudba provází Morašice již po mnoho generací. Přináší radost, spojuje lidi a dokazuje, že hrát i zpívat se lze naučit v každém věku. Jak se říká: „Na hudbu není nikdy pozdě“.

TJ

Patřil tehdy k nejvyhledávanějším časopisům o elektronice?

Ano. Byl velmi žádaný. Někdy se o něj lidé v trafikách doslova přetahovali. Odebíral jsem ho od roku 1960 až do roku 2000. Byly v něm úžasné návody a spousta nápadů, co všechno si lidé dokázali sami vyrobit.

A teď nám ještě prozradte, jestli je skutečně pravda, že jste možná přišel s nápadem elektroauta dříve než automobilky. Škoda, že jste si ho tehdy v 70. letech nenechal patentovat...

Možná jsem byl jedním z prvních, kdo něco podobného postavil, to ale s jistotou říct nemohu. Jedno ale potvrdit můžu, že to bylo určitě první elektroautíčko v Morašicích. Sestrojil jsem ho v letech 1972 a 1973 pro děti a poháněl ho akumulátor. Na tehdejší dobu to bylo něco neobvyklého. O dnešních elektro autech se tehdy lidem ani nesnilo. Děti z něj měly obrovskou radost.

Musím říct, že autíčko vypadá opravdu skvěle.

Děkujeme, že jste nám ho představil a předvedl při ukázkové jízdě. Věřím, že z něj byly opravdu nadšené. To víte, že byly. Samozřejmě s ním nesměly na silnici. Technickou kontrolou by dnes takový stroj určitě neprošel.

Takže hudební aparaturu ani muzikanty jste tímhle elektroautíčkem nevozil?

To opravdu ne.

S hudbou se přirozeně pojí i tanec. Byl vám stejně blízký jako hraní?

Samozřejmě. Do tanečních jsem chodil v sedmnácti letech. S Frantou Klejchem z Lažan jsme jezdili do Lito-myšle do lidáku. Jezdili jsme na mopedu i v zimě, kdy bývalo sněhu mnohem víc než dnes. Později jsme s manželkou navštěvovali i taneční pro pokročilé na Rychtě. Když jsem zrovna nestál na pódiu s trumpetou, moc rádi jsme spolu tancovali.

Elektrovozítko, které František Kuře doma vlastnoručně setrojl pro radost svých dětí v letech 1972 a 1973, funguje dodnes.

Hudba vás provázela téměř na každém kroku. Přivedla vás nakonec i k vaší budoucí manželce?

Trefila jste to. Rodiče mé manželky pocházeli z našeho kraje, ale žili v Hradci Králové. Farář Malý byl dokonce jejich vzdáleným příbuzným. V okolí měla také sestřenice a bratrance, za kterými sem často jezdila. A právě při jedné muzice jsme se seznámili.

Vy jste pocházel z Morašic, manželka z Hradce Králové. Kde se nakonec konala vaše svatba a proč padla volba právě na toto místo?

Brali jsme se v Libčanech 13. července 1972, protože tam tehdy působil farář Vopařil, který pocházel z Chotovic. Letos je to už 54 let od naší svatby. Zajímavostí je, že moje sestřenice měla svatbu ve stejný den. Dříve to bývalo běžné a svatby se nepřipravovaly s takovým předstihem jako dnes.

Říká se, že láska prochází žaludkem. Platilo to i u vás?

Vybral jsem si dobře. Manželka vaří výborně. Pracovala tu i nějaký čas v družstevní kuchyni, ale teď se naplno už věnuje tomu domácímu stravování.

Nemohu si odpustit jednu otázku, chutná vám vepřo knedlo zelo?

To mám nejraději. Myslím, že to mají rádi skoro všichni chlapi. Stejně jako vajíčka na všechny způsoby od našich domácích slepic.

Na čem si naopak nepochutnáte?

Manželka už dobře ví, co mám rád a čemu se raději má v kuchyni vyhnout. Nemám rád omáčky, hlavně ty, které se jmenují podle nějakých měst.

Ted' mě napadá, jestli vás manželka někdy nevolala k obědu přes vaše vysílačky.

To ne, na to jsme vysílačky nikdy nepoužívali.

Kuřovic vnoučata se svými mazlíčky a legendárním vozítkem

Jednou byli naši kluci na výletě na Pradědu a já se s nimi spojil pomocí malé vysílačky s krátkou anténou. To byl opravdu malý zázrak.

Kam až ale dosáhnou vaše vysílačky?

Běžně jsem se dovolal do Litomyšle, Vysokého Mýta, České Třebové, Svitav nebo Moravské Třebové. To je zhruba okruh do padesáti kilometrů. Je to krásný koníček, ale s příchodem mobilních telefonů začal postupně upadat.

Technika se za tu dobu výrazně posunula.

Platí to i u vysílaček?

Ano. Občanské radiostanice pracovaly na frekvenci 27 MHz. Největší oblibě se těšily hlavně v 80. letech mezi řidiči kamionů a radioamatéry. Dnes jsou profesionální mobilní radiostanice mnohem kvalitnější a pracují v jiných frekvenčních pásmech. Radioamatéři s vyšší licencí mohou navíc vysílat na více pásmech. Já jsem s tímto koníčkem začal kolem roku 2000. Od té doby se hodně změnilo a bohužel mnoho kamarádů už také není mezi námi. Nejlepší podmínky pro spojení bývaly v noci. Klidně jsme si povídali až do tří hodin do rána.

Kam až se vám podařilo navázat spojení?

Za běžných podmínek jde o několik kilometrů na přímou viditelnost. Jednou ale byli naši kluci na výletě na Pradědu a já se s nimi spojil pomocí malé vysílačky s krátkou anténou. To byl opravdu malý zázrak. Nadšenci dodnes jezdí na rozhledny a vrcholy kopců a soutěží, komu se podaří navázat spojení na co největší vzdálenost. Někdy je přítom problém domluvit se i s někým v Litomyšli přes zástavbu.

Dnešní auta jsou doslova přeplněná elektronikou.

Fušoval jste i do automobilů?

Ano. Měli jsme Škodu 110 L, která nám sloužila pětáctilet. Nakonec jsme ji dali příbuznému na náhradní díly. Dodnes ale jezdím Favoritem z roku 1989. Doufám,

že s ním už dojezdím, protože se na něm dá většina věcí opravit doma. Dnes musíte kvůli výměně obyčejné žárovky často do servisu, a to už mi přijde trochu smutné. Na autě jsem si vyrobil vlastní otáčkoměr s diodami, několik vychytávek k zamykání, zahrádku na střeše i přívěsný vozík, na kterém jsme vozili kompletní aparaturu pro kapelu. Vyráběl jsem také nabíječky autobaterií. Spousta jich dodnes slouží. Co šlo vyrobit doma, to jsem si většinou vyrobil.

Kde jste bral inspiraci pro své vynálezy a zlepšováky?

Největší inspirací pro mě byly právě ty odborné časopisy.

Co vám dnes dělá největší radost?

To, že ještě můžu chodit, postarat se o slepice a udělat kolem domu všechno, co je potřeba. Když člověk hospodaří, nemá čas se nudit. Máme také zahradu a bez práce kolem domu bych dlouho nevydržel. A hlavně bych nemohl být bez elektroniky. Radost mi dělají i naše slepice.

O slepicích mluvíte s velkým nadšením. Čím jsou pro vás výjimečné?

To ano. Bez slepic by to na venkově nebylo ono. Vnučky chovají menší plemena a krásně je ochočily. Když si Janička stoupne na dvůr, slepice se kolem ní hned seběhnou. Dostali jsme od nich několik kohoutů, takže jsme teď, jak s oblibou říkám, trochu „překohoutovaní“.

Pořád něco vyrábíte nebo opravujete. Co máte právě teď rozdělané?

Rozdělaných věcí mám pořád dost. Zrovna se snažím opravit jeden zesilovač, který přestal fungovat. Sháním k němu dokumentaci, ale zatím se mi ji nepodařilo najít.

Co vy a moderní technologie?

Počítače jsou dnes oproti mým dřívějším vynálezům úplně jiný svět. Umím si na nich vyhledat, co potřebuji, ale do poznávání všech nových technologií už se nepouštím. To by chtělo hodně času. Nedávno jsem četl článek, že lidstvo trochu hloupne. Dříve si lidé dokázali spoustu věcí sami vyrobit nebo opravit. Dnes často neznají ani úplné základy. Když mluvíme o technice, napadá mě ještě jedna zajímavost. Víte, že v Morašicích kdysi promítalo kino?

Kino v Morašicích?

Někdy kolem roku 1950 založil můj otec ve Vodehnalově hospodě biograf. Pravděpodobně to bylo první vesnické kino v okrese. Mezi další promítače patřili pan Flidr, Jiří Říha, Jaroslav Bauer, já a pak Jan Fikejz. Já jsem promítal od svých čtrnácti až do osmadvaceti let.

Co jste promítali?

Všechno možné. Program jsme dostávali z Ústřední půjčovny filmů v Pardubicích. Někdy jsme dokonce měli nový film dříve u nás v Morašicích než v Litomyšli.

A co třeba mobilní telefon, ten jste si nevyrobil?

To už ne. Stejně jako fotoaparát. To už je vyšší liga. Ale u nás doma jsme vždycky rádi fotografovali. Můj otec byl od mládí vášnivý fotograf. Já jsem měl fotoaparát Praktica a fotografie jsme si sami vyvolávali. Člověk si tehdy dobře rozmyslel, co vyfotí. Dnes děti fotí úplně

František a Jarmila Kuřovi u svého polička

všechno. Kdybyste viděla, kolik máme fotografií našich slepic, snad z každého úhlu. Dnes už jsou všechny fotky v mobilu a potom v počítači.

Podařilo se vám předat lásku k hudbě i vašim dětem?

Myslím, že ano. Když jsem já pomalu končil, syn Michal šel hudebně nahoru. Hraje na trumpetu. Syn Honza umí na klarinet. Oba hrávali také v litomyšlské dechovce. Dcera Eva hrála pěkně na kytaru, ale později toho nechala. Velkou radost mám i z vnuček. Hrají na housle, přičnou flétnu i klavír. Snažil jsem se je přemluvit i k varhanám, ale to se mi zatím nepodařilo. O Vánocích nám vždy připraví krásný koncert a z toho máme s manželkou vždy velkou radost.

Když zrovna nehrají děti ani vnoučata, pustíte si alespoň rádio?

Samozřejmě. Nejraději poslouchám dechovku na Českém rozhlasu Hradec Králové.

Předal jste dětem také zájem o elektroniku?

Myslím, že ano. Vnuka nejvíce baví počítače. Myslím si, že z něj jednou bude ajťák.

Na co se letos v létě nejvíce těšíte?

Až se o prázdninách sjede celá naše rodina. Bude nás tu čtrnáct, a to je vždycky veselo. Vnoučata si sama vymýšlejí pohádky a příběhy, natáčejí je, stříhají, přidávají hudbu a připravují si vlastní kostýmy. Pak nám zahrají divadelní představení nebo promítnou svůj nový film. Všechno si vymyslí i připraví úplně samy. Právě tyto společné chvíle, kdy se sejde celá rodina, mi dělají největší radost.

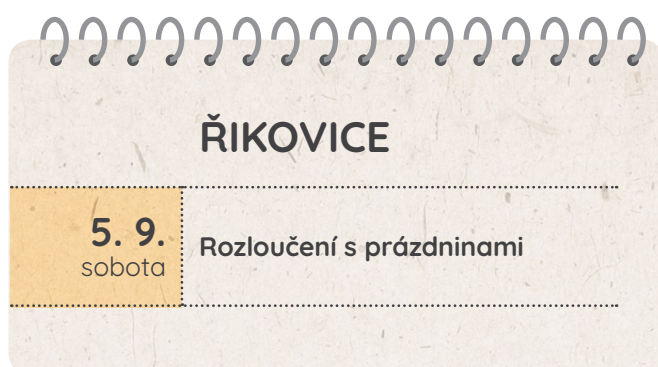
Děkujeme za milé setkání a ukázkou jízdy prvního elektroautíčka v Morašicích.

TJ

Obec Morašice děkuje **Františku Kuřovi** za jeho dlouholetou a obětavou péči o morašický vodojem. Po mnoho let se s velkou zodpovědností staral o to, aby v našich domácnostech nikdy nechyběla pitná voda. Jeho každodenní práce byla nenápadná, ale pro život celé obce nepostradatelná. Za jeho poctivou službu a vše, co pro Morašice vykonal, mu patří naše upřímné poděkování.

Rádi bychom na tomto místě poděkovali i **Františku Benešovi** za jeho dlouholetou, svědomitou a obětavou péči o obecní čističku odpadních vod. Po desítky let se s velkou zodpovědností staral o její bezproblémový provoz a dohlížel na to, aby vše fungovalo tak, jak má. I jeho práce probíhala nenápadně v pozadí a bez povšimnutí, avšak pro každodenní chod obce byla rovněž velmi důležitá. Za jeho poctivou práci, spolehlivost a vše, čím naší obci přispěl, patří i jemu naše upřímné poděkování.

PŘIPRAVUJEME:

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Své významné životní jubileum oslavili naši spoluobčané:

- 65 Jaroslava Stráníková
Jiří Trávníček
Zdeňka Soukupová**
- 70 Jiří Zemánek
Marcela Mlejnková
Marcela Ropková
Pavel Voženílek**
- 75 Josef Jůza**
- 80 Jan Pavliš
František Bauer**
- 85 Josef Rubek
Emilie Dostálová**
- 96 Marie Rejmanová**

Všem blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

STRÁNKY OBCE:

FACEBOOK:

Veškeré materiály otištěné v Morašickém občasníku jsou uveřejněny se souhlasem autorů. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení nebo úpravu zaslaných příspěvků. Redakční rada se nemusí ztotožňovat se všemi názory a texty publikovanými v tomto časopise.